

**SZEGEDI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
KOSSUTH ZSUZSANNA SZAKKÉPZŐ
ISKOLÁJA**

OKJ 54 761 02

**KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ
SZAKKÉPZÉS**

SZAKMAI PROGRAM

ESTI TAGOZAT

2016.

Elfogadta:

Szegedi Szakképzési Centrum
Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolájának
nevelőtestülete

Jóváhagyta:

Horváth Levente Attila igazgató

Jóváhagyás dátuma:

2017. május 03.

III. SZOCIÁLIS ágazat
OKJ 54 761 02
KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ
SZAKKÉPESÍTÉS

A(z) III. SZOCIÁLIS ágazathoz az alábbi szakképesítések tartoznak:

- 54 761 02 Kisgyermekgondozó, - nevelő

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény, valamint
- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a(z) 54 761 02 számú, Kisgyermekgondozó, - nevelő megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 761 02

Szakképesítés megnevezése: Kisgyermekgondozó, - nevelő

A szakmacsoport száma és megnevezése: 2. Szociális szolgáltatások

Ágazati besorolás száma és megnevezése: III. Szociális

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év

Elméleti képzési idő aránya: 60%

Gyakorlati képzési idő aránya: 40%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: —

Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	pszichológus, szociális munkás, szociálpedagógus, okleveles gyógypedagógus, mentálhigiénés szakember, védőnő
Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	okleveles szociálpolitikus, jogász, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, okleveles társadalomismeret szakos tanár
Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	szociálpolitikus, szociális munkás, szociológus, szociálpedagógus
Pszichológiai alapismeretek	pszichológus, pedagógiai előadó, pedagógia szakos tanár, mentálhigiénés szakember
Egészségügyi alapismeretek	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár, védőnő
Népegészségügyi ismeretek	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár, védőnő
Az elsősegélynyújtás gyakorlata	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár, védőnő
Esetmegbeszélés	A szociális, illetve a gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátás területén legalább hároméves gyakorlattal rendelkező, felsőfokú végzettségű szociális szakember
Kisgyermek ellátás	Gyermekek napközbeni ellátásban gyakorlattal és felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs.

V. A szakképesítés óraterve esti rendszerű oktatásra

Két éves képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
1/13. évfolyam	20,65 óra/hét	745 óra/év
Az összefüggő gyakorlat 96 órája beépítve az éves gyakorlati óraszámába.		
2/14. évfolyam	18,2 óra/hét	564,5 óra/év
Összesen:		1309,5 óra

Kisgyermekgondozó-, nevelő

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	11,25	6,75	2,65	13,5	4,7
	Összesen	20,65			18,2	
	Szakmai idegen nyelv	2			2	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.				0,25	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.				1	
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai képességfejlesztés és kommunikációs gyakorlat I.		1,5			
	Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	3				
	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat		1			
	Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	1,5				
	Pszichológiai gyakorlat		0,5			
	Egészségügyi alapismeretek	1,25				
10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek	0,5				
	Az elsősegélynyújtás gyakorlata		1			
12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Szakmai képességfejlesztés és kommunikációs gyakorlat II.		0,5			
	Gyermekvédelmi ismeretek	0,75				
	Gyógypedagógiai alapismeretek	0,5				
	Gondozási, ápolási ismeretek	1				
	Gondozási, ápolási gyakorlat		1,75			
10528-12 Házi időszakos gyermekfelügyelet	Házi időszakos gyermekfelügyeleti ismeretek	0,75				

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

	Házi időszakos gyermekfelügyelet gyakorlata		0,5			
10529-12 A napközbeni gyermekellátás feladatai	A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek				2,5	
	A kisgyermekkorai nevelés				4,25	
	A kisgyermek gondozása				2,5	
	A napközbeni kisgyermekellátás gyakorlata					4,12
10530-12 A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai	Adminisztráció és tájékoztatás				1	
	Dokumentációs gyakorlat					0,58
	Összefüggő gyakorlat		2,65			

A helyi tanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - az esti rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám 100%-át lefedi.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat aránya a teljes képzési idő során teljesül.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

		1/13.			2/14.		A szakképzés összes óraszámja
		e	gy	ögy	e	gy	
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	405	244	96	418,5	146	1309,5
	Összesen	745			564,5		
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)	823,5 óra (62,9%)					
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)	486 óra (37,1%)					
	Szakmai idegen nyelv	72			62		134
Foglalkoztatás I. 1499-12 Foglalkoztatás I. (érettségire építő képzések)	Foglalkoztatás II.				7,75		7,75
	Foglalkoztatás I.				31		31
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat I.		54				54
	Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	108					108
	Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	54					54
	Családszociológia	54					54
	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat		36	20			56
	Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	54					54
	Pszichológiai gyakorlat		18	20			38
	Egészségügyi alapismeretek	45					45
10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek	18					18
	Az elsősegélynyújtás gyakorlata		36				36
12046-12 Gyermekellátási alapfeladatok és alapellátás	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat II.		18				18
	Gyermekvédelmi ismeretek	27					27
	Gyógypedagógiai alapismeretek	18					18
	Gondozási, ápolási alapismeretek	36					36

	Gondozási, ápolási gyakorlat		64	56			120
	Gondozási, ápolási feladatok		24	24			48
	Gyermekotthoni, bölcsődei feladatok		32	24			56
	Karbantartási, fertőtlenítési feladatok		8	8			16
10528-12 Házi időszakos gyermekfelügyelet	Házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek	27					27
	Házi időszakos gyermekfelügyelet gyakorlata		18				18
	A gyermekfelügyelet dokumentációjának gyakorlata		4				4
	Gyermekellátási gyakorlat		14				14
10529-12 A napközbeni gyermekellátás feladatai	A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek				77,5		77,5
	A kisgyermekkor nevelés				131,75		131,75
	A kisgyermekkor nevelés ismeretei				38,75		38,75
	A kisgyermekkor fejlődés				62		62
	Gyermekirodalom, ének-zene, vizuális nevelés				31		31
	A kisgyermek gondozása				77,5		77,5
	A napközbeni kisgyermekellátás gyakorlata					128	128
	Az ellátási szükségletek felmérésének gyakorlata					8	8
	A kisgyermek megfigyelésének gyakorlata					16	16
	Bölcsődei gyakorlat					104	104
10530-12 A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai	Adminisztráció és tájékoztatás				31		31
	Dokumentációs gyakorlat					18	18
	Bölcsődei dokumentáció vezetésének gyakorlata					18	18

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban az esti rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám 100%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat aránya a teljes képzési idő során teljesül.

13.Kisgyermekgondozó, - nevelő esti évfolyam

modul	Tantárgy	óraszám	Résztantárgy	óraszám	Témakör	óraszám
	Szakmai idegen nyelv	72 <u>2</u>	Szakmai idegen nyelv	72	Szakmai idegen nyelv	72
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	108 <u>3</u>	Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	54 (60%)	Szociológia és szociálpolitikai alapismeretek	18
					A társadalmi struktúra, a mai magyar társadalom	18
					Szervezetszociológia	9
					Közigazgatási ismeretek	5
					A szociális segítség etikája	4
			Családszociológia	54 (40%)	A család és életmód	18
					Jogi és családjogi alapismeretek	12
					A lokális ellátások	8
					Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák	8
					A jóléti nagyrendszerek	8
	Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	54 <u>1,5</u>	Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	54	Pszichológiai alapismeretek	9
Szociálpszichológiai					9	

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

					jelenségek és folyamatok	
					Az életút pszichológiája	9
					A személyiség pszichológiája	9
					Szocializáció	9
					Pedagógiai alapismeretek	9
Egészségügyi alapismeretek		45 <u>1,25</u>	Egészségügyi alapismeretek	45	Az emberi test felépítése és működése	14
					Kórok és kórok	9
					A betegségek tünetei és a betegmegfigyelés szempontjai	13
					A gondozás és a betegellátás laikus módszerei	9
10559-12. Elsőségi-nyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek	18 <u>0,5</u>	Népegészségügyi ismeretek	18	A társadalmi helyzet és az egészség	7
					Közegészség	7
					Egészségmegőrzés	4
12046-16 Gyermekegészségügyi alapismeretek és alapismeretek	Gyermekvédelmi ismeretek	27 <u>0,75</u>	Gyermekvédelmi ismeretek	27	A gyermekvédelem története	3
					A gyermekvédelem jogi szabályozása	6
					A gyermekvédelem mai rendszere	6

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

					A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai	6
					Szükségletek és erőforrások	6
	Gyógypedagógiai alapismeretek	18 <u>0,5</u>	Gyógypedagógiai alapismeretek	18	Fejlődési rendellenességek, fogyatékoságok	6
					A gyógypedagógia, mint tudományág	6
					Fejlesztés, rehabilitáció	6
	Gondozási, ápolási ismeretek	36 <u>1</u>	Gondozási, ápolási ismeretek	36	Ismeretek a gondozásról	9
					Gyermecketegségek	13,5
					Ápolási ismeretek	9
					Leggyakoribb gyermekbalesetek	4,5
	10528-12 Házi időszakos gyermekfelügyelet	Házi időszakos gyermekfelügyeleti ismeretek		Házi időszakos gyermekfelügyeleti ismeretek	27	Nevelési ismeretek
A házi gyermekfelügyelet, mint speciális munkaterület						6
A házi időszakos gyermekellátás pszichológiai dimenziói						7
						7
A gyermek ellátásával kapcsolatos ismeretek						

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

KÉSZSÉGFEJLESZTŐ GYAKORLATOK**					
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat I.	54 <u>1,5</u>	Tanulástechnikai gyakorlat	18	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.
			A reális énkép szerepe a szociális segítségben	5	
			A szakmai együttműködés készségei	5	
			A veszteségek feldolgozása gyakorlat	10	
			A kongruens kommunikáció gyakorlása	20	
			A segítő kapcsolat eszközeinek alkalmazása	12	
			A szakmai kommunikáció fejlesztése	20	
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Pszichológiai gyakorlat	18 <u>0,5</u>	Gyermektanulmányok	9	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.
			Az életút pszichikus jellemzői	9	
10559-12 Elsősegély-nyújtási feladatok	Az elsősegélynyújtás gyakorlata	36 <u>1</u>	Mechanikai sérülések, a gyermekbetegségek ellátása	18	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.
			Veszélyeztető állapotok	18	

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat II.	18 <u>0,5</u>	A reális énkép szerepe a szociális segítségben	6	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.	
			A szakmai együttműködés készségei	6		
			A segítő kapcsolat eszközeinek alkalmazása	6		
TERÜLETI GYAKORLATOK**						
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	36	Szociálpolitikai monitorozás	12 (30%)	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.	
			Az intézmény megismerése	10 (40%)		
			Gyakorlat a család és életmód körében	6 10%)		
			Szociológiai alapismereti gyakorlat	8 (20%)		
12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Gondozási, ápolási gyakorlat	64	Gondozási, ápolási feladatok	24 (40%)	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.	
			Gyermekotthoni, bölcsődei feladatok	32 (50%)		

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

			Karbantartási, fertőtlenítési feladatok	8 (10%)		
10528-12 Házi időszakos gyermekfelügyelet	Házi időszakos gyermekfelügyelet gyakorlata	18	A gyermekfelügyelet dokumentációjának gyakorlata	4 (20%)	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.	
			Gyermekellátási gyakorlat	14 (80%)		
	Összefüggő gyakorlat	96	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	20 (20%)	A gyakorlat értékelése megfeleltetéssel történik.	
			Pszichológiai gyakorlat	20 (20%)		
			Gondozási, ápolási gyakorlat	56 (60%)		
	Éves teljes óraszám	745	Elméleti óraszám:	405	Gyakorlati óraszám	340

14. Kisgyermekgondozó, - nevelő esti évfolyam

modul	Tantárgy	óraszám	Résztantárgy	óraszám	Témakör	óraszám
	Szakmai idegen nyelv	62 <u>2</u>	Szakmai idegen nyelv	62	Szakmai idegen nyelv	62
	Foglalkoztatás II.	7,75 <u>0,5</u>	Foglalkoztatás II.	7,75	Foglalkoztatás II.	7,75
	Foglalkoztatás I.	31 <u>1</u>	Foglalkoztatás I.	31	Foglalkoztatás I.	31
10529-12 A napközbeni gyermekellátás feladatai	A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek	77,5 <u>2,5</u>	A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek	77,5	A napközbeni ellátás rendszere és formái	23
					Az egyes szolgáltatások jellemzői	23,5
					A család és az intézmény kapcsolata	31
10529-12 A napközbeni gyermekellátás feladatai	A kisgyermekkorai nevelés	131,75 <u>4,25</u>	A kisgyermekkorai nevelés ismeretei	38,75 (30%)	A kisgyermeknevelő, mint hivatás	9
					A kisgyermekkor pedagógiája	20,75
					A kisgyermek viselkedésének zavarai, eltérő fejlődés	9
			A kisgyermekkorai fejlődés	62 (50%)	A csecsemő és kisgyermek mozgásfejlődése	14,5
			A gyermek	23		

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

					játéktevékenysége	
					A csecsemő és kisgyermek beszédfejlődése	9
					A kisgyermek személyiségének fejlődés	15,5
					Gyermekirodalom, ének, zene, vizuális nevelés	31 (20%)
A kisgyermek gondozása		77,5 <u>2,5</u>	A kisgyermek gondozása	77,5	A három év alatti gyermek gondozási feladatai	19,5
					A napközbeni ellátásban részesülő kisgyermek tárgyi környezete	19
					A kisgyermek táplálása	20
					A kisgyermek egészsége	19
10530-12 A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai	Adminisztráció és tájékoztatás	31 <u>1</u>	Adminisztráció és tájékoztatás	31	Kölcsönös tájékozódás a gyermekről és az intézményről	7
					Az intézmény működésével kapcsolatos dokumentumok	8
					Az egészségvédelem dokumentációja	8
					Az intézmény ellenőrzésével kapcsolatos dokumentumok	8

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

GYAKORLATOK**						
10529-12 A napközbeni gyermekellátás feladatai	A napközbeni kisgyermekellátás gyakorlata	128	Az ellátási szükségletek felmérésének gyakorlata	8 (10%)	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.	
			A kisgyermek megfigyelésének gyakorlata	16 (20%)		
			Bölcsődei gyakorlat	104 (70%)		
10530-12 A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai	Dokumentációs gyakorlat	18	Bölcsődei dokumentáció vezetésének gyakorlata	18	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.	
	Éves teljes óraszám	564,5	Elméleti óraszám	418,5	Gyakorlati óraszám	146

*A tantárgyak érdemjegyének kialakításánál a résztantárgyak százalékos súlyozott arányát kell figyelembe venni!

**A gyakorlati érdemjegy kialakításánál az adott gyakorlathoz tartozó gyakorlati egységek százalékos súlyozott arányát kell figyelembe venni!

	elmélet	gyakorlat	összesen
13. év	405 óra	340	745
14. év	418,5 óra	146	564,5
összesen/ százalék	823,5 (62,9%)	486 (37,1%)	1309,5

A 10525-12 azonosító számú

A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei

A 10525-12 azonosító számú A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szakmai képességfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	Pszichológiai gyakorlat	Egészségügyi alapismeretek
FELADATOK						
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	x	x	x	x	x	x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket	x	x	x	x	x	
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	x	x		x		
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait	x	x		x		x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	x	x		x		
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat	x					x
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	x	x	x	x	x	
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a fiziológiai, a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	x	x		x	x	x
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai jelenségeket, alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	x	x	x			
SZAKMAI ISMERETEK						
Az államigazgatás alapjai, a közigazgatási és hatósági eljárás szabályai, az állam és az önkormányzatok felépítése, feladatai		x				
Jog, család- és gyermekjog, adatvédelem, a jóléti és társadalombiztosítási ellátások jogi keretei		x				
A szociális, az egészségügyi, a közoktatási és a gyermekvédelmi rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük		x				

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

A szociálpolitika alapjai, az érdekek és ideológiák összefüggései, a szociálpolitika céljai, értékei és dilemmái; a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott állami beavatkozás technikái, eszközei, formái		x				
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai	x	x			x	x
Szociológiai alapfogalmak, szociológiai adatfelvételi módszerek		x				
A társadalmi struktúrát létrehozó, rejtett és láthatóvá tevő viszonyok, a társadalmi integráció, dezintegráció, szegregáció fogalma		x				
A társadalmi egyenlőtlenségek, a szegénység, a társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek és újratermelődésük okai, deviáns jelenségek a társadalomban, a veszélyeztetett csoportok és térségek jellemzői		x				
A mai magyar társadalom szerkezete, a társadalmi mobilitás jellemzői, a problémának definiált társadalmi jelenségek		x				
A helyi társadalom szerkezete, a helyi erőforrások és hiányok		x				
Az egyén társadalmi meghatározottsága, a társadalom ártó-védő hatásai		x	x	x	x	
A család és életmód fogalma, a családi életciklus, életút szakaszai, a család szocializációs szerepe, az átörökítés összefüggései		x	x	x	x	
Az életútinterjú készítésének fázisai		x	x	x	x	
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése és működésének szabályozási szintjei						x
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése és működésének szabályozási szintjei						x
A gyermek biológiai fejlődését meghatározó tényezők, életkori szakaszok és jellemzői, rendellenes fejlődésre utaló, a kóros állapotot jelző tünetek				x		x
Lelki jelenségek és folyamatok, a pszichológiai adatszerzés módszerei				x		
Személyiség-pszichológia, fejlődéslélektan és szociálpszichológia				x		
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői	x			x		
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai	x			x		

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

jellemzői						
A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	x			x		
A segítség pszichológiai összefüggései	x			x		
Az önismeret forrásai, az én-védő technikák	x			x		
A kommunikáció csatornái, jellemzői, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzői	x			x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x		x	x	x	x
Informatikai eszközök használata			x		x	
Információforrások kezelése			x		x	
Diagramm, nomogram olvasása, értelmezése, készítése			x			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x			x	x
Döntésképeség			x		x	x
Stressztűrő képesség					x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Empátia készség					x	x
Tolerancia					x	x
Kapcsolatteremtő készség					x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Információgyűjtés			x		x	x
Problémaelemzés és – feltárás		x	x		x	x
Rendszerben való gondolkodás		x	x	x	x	x

SZAKMAI KÉSZÉGFEJLESZTÉS ÉS KOMMUNIKÁCIÓS GYAKORLAT I. 54 óra 13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A készségfejlesztő gyakorlat célja

Támogatni az egyéni tanulási stratégiák kialakítását, a szociális képzés eredményes elvégzését; a segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése. A reális énkép kialakítása, a viselkedés kontrollálása. A szakmai önismeret fejlesztése és annak tudatosítása, hogy a szociális szakember számára a személyiség munkaeszköz. A nyílt és kongruens kommunikáció alkalmazása. A saját kommunikáció kontrollálása, a kommunikáció fejlesztésének módszereinek, eszközeinek bővítése.

A foglalkozások célja az önismeret és a személyiség fejlesztése, ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének.

A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A segítő kapcsolat tudatos működtetésének megalapozása. A segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nem információkra, hanem a tanulók családban, a gyermekellátó és oktatási intézményekben, a kortárs csoportokban, szűkebb és tágabb társadalmi közegekben szerzett eddigi

élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningyszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

Témakörök

Tanulástechnikai gyakorlat

A tanulást befolyásoló külső, belső és lelki (képességek, készségek, motiváció, érdeklődés, elvárások) tényezők

A tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban

Írás, olvasás, szövegértés, elemzés, visszaadás problémái; az egyes készségek fejlesztése

A modern technikai eszközök használatának előnyei

A sajátélményű tanulás

A szakmai tanulás a terepen

A vizsgadrukk és kezelése

A reális énkép szerepe a szociális segítségbe

A másik ismerete

Önismeret, önismeret-fejlesztés

A segítő szakmák hatása a személyiségre

Önvédelmi technikák

Rekreációs lehetőségek

A kiégés jelein

A kiégés elleni védekezés

A szakmai együttműködés készségei

Az együttműködés szociálpszichológiai, csoportdinamikai összefüggései

Az eltérő személyiségek, értékek, életstílus, kultúrák elfogadása a gyakorlatban

Empátia

Az előítéletek

A konfliktusok

Konfliktus-megoldási technikák és módszerek modellálása

A veszteségek feldolgozása gyakorlat

A személyes veszteségek

A veszteségek feldolgozásának szakaszai

A veszteségek feldolgozásának lehetőségei a csoportban

A kongruens kommunikáció gyakorlása

A kommunikáció és a társas érintkezés kultúrája

Az adekvát kommunikáció

A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása

A saját kommunikáció kontrollálása és hatótényezőinek felismerése

A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása

A metakommunikációs jelek értelmezése

A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése

A segítő kapcsolat eszközeinek alkalmazása

A kommunikáció szimmetriája és aszimmetriája

- A segítséget kérő ember kommunikációjának értelmezése
- A segítséget kérő ember kommunikációs hiányosságainak tolerálása
- Az emberi kiszolgáltatottság jeleinek felismerése
- Nondirektív kommunikáció
- A problémafeltárás kommunikációs eszközei
- A segítő beszélgetés

A szakmai kommunikáció fejlesztése

- Az írásos és a szóbeli kommunikáció és információszolgáltatás
- A kulturált vitakészség fejlesztése
- A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása
- A szakmai fogalomkészlet alkalmazása szóban és írásban
- A kliens kommunikációs készségének fejlesztése

A készségfejlesztő gyakorlat helyszíne: 8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka, ennyi főre kialakított csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Szabad interakciós gyakorlatok		x		
2.	Encounter-csoport		x		
3.	Dráma, pszichodráma strukturált gyakorlatok		x		

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			

2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

A készségfejlesztő gyakorlat értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

TÁRSADALOMISMERETI, SZOCIÁLPOLITIKAI, JOGI ÉS ETIKAI ISMERETEK

108 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A társadalomban és a szűkebb környezetben érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése, az előítéletek keletkezésének okaival való szembenézés, a társadalom struktúrájának, működésének megismerése, az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, jellemzői és csökkentésük eszközeinek értelmezése.

Közvetíteni azokat a fogalmakat, összefüggéseket, amelyek a szociálpolitikát, mint önálló diszciplínát és a társadalmi integráció megteremtésére és megőrzésére törekvő szakmai gyakorlatot meghatározzák; bemutatni azokat az ideológiákat, érdekeket, értékeket, amelyek befolyásolják a mindenkori gyakorlatot, az alkalmazott technikákat és eszközöket. Alapismereteket nyújtani az állam-, és jogtudomány témaköréből, alkalmazható tájékozottságot nyújtani a szociális szolgáltatások, a gyermekjólét és gyermekvédelem területén érvényesülő jogszabályokról, a közigazgatási eljárás szabályaival felvértezni a majdani szociális szakembereket, hogy a gyermekek, családok, csoportok, közösségek és a különböző szociális problémákkal küzdő kliensek érdekérvényesítését támogathassák.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalom-földrajzi információk, valamint a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

RÉSZTANTÁRGYAK

Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek

54 óra

Szociológiai és szociálpolitikai alapismeretek tananyagegység

A társadalom fogalma, működése

A szociológia alapfogalmai és alapvető összefüggései, a társadalom megismerésének sajátosságai

A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezős technikák

A társadalom összetételét mutató adatok (életkori, egyéb demográfiai megoszlás, nemzetiségi, etnikai összetétel, foglalkozási szerkezet, stb.) értelmezése és ábrázolási technikái

A helyi társadalom szerkezete és jellemzői

A helyi erőforrások és hiányok felmérésének dimenziói és módszerei

A társadalompolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma

A szociálpolitika, mint önálló diszciplína, és mint a társadalmi integritás megőrzésének eszköze, alapvető összefüggései, feladata, intézményrendszere

A szociálpolitika céljai, az értékek szerepe a szociálpolitikában: szabadság, egyenlőség, szolidaritás, tolerancia, igazságosság; az értékek érvényesítésének dilemmái Az ideológiák (liberalizmus, konzervativizmus és a szociáldemokratizmus) jóléti politikája és az érdekek szerepe a szociálpolitikában; többszektörűség és finanszírozás a szociális ellátások területén

A szükségletek rendszere és a szükséglet-kielégítés módjai

A piac szerepe a szükségletek kielégítésében, a piaci működés differenciáló hatása következtében jelentkező szociális problémák

Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei: piac-befolyásoló intézkedések, adópolitika, pozitív diszkrimináció, stratégiai szabályozás, stb.

Alapelvek: biztonságra törekvés, prevenció, finanszírozhatóság, kiszámíthatóság, a ráfordítások és biztonság egyensúlya, megfelelő időben, a szükséges ideig, szubszidiaritás, a kevésbé választhatóság, értékmegőrzés, rászorultság, érdemesség elve

A problémának definiált társadalmi jelenségek és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések, ellátások

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszere

Az ellátás technikái, dilemmái: prevenció-korrekción, integráció-szegregáció, pénzbeli-természetbeni, normativitás - diszkrecionalitás, univerzalitás-szelektivitás, hatékonyság- hatásosság, autonómia-kontroll

A társadalmi struktúra, a mai magyar társadalom tananyagegység

Alapfogalmak (társadalmi struktúra, rétegződés, státusz, státuszcsoport)

A struktúrát generáló és manifeszt viszonyok

Az egyén társadalmi meghatározottsága

Társadalmi újratermelés, újratermelődé

A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésének, újratermelődé

A társadalmi egyenlőtlenségek dimenziói, ezek feltárásának és ábrázolásának technikái

A társadalom ártó-védő hatása

Különbözőség, másság

A deviancia fogalma, elméletei, kialakulásuk okai, társadalmi megítélése és annak változása

A társadalmi integráció, dezintegráció fogalma, folyamata

Az anómia jelensége, megjelenése a társadalomban

A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli jellemzői,

Az egyenlőtlenség fogalma, dimenziói a mai magyar társadalomban,

A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői

A szegénység szubkultúrája

A társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek: munkanélküliség, hajléktalanság, a cigányság hátrányainak halmozódása, kirekesztés, előítéletek

A deviáns jelenségek a társadalomban, okai, formái, mérete és szociológiai jellemzői a mai Magyarországon

A veszélyeztetett csoportok és térségek, diszkrimináció

A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében A társadalmi mobilitás fogalma és jellemző

Szervezetszociológia tananyagegység

- A szervezet fogalma, a bürokratikus szervezet
- A szervezetek, mint nyílt rendszerek kialakulását, működését és megváltozását befolyásoló tényezők; belső és külső kapcsolatok
- A szervezeti struktúrák: munkamegosztás, hatáskör, koordinációs eszközök, konfiguráció, döntési szintek, szabályzatok, célok, küldetés, hatékonyság
- A szociális ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményeik
- A szociális és gyermek ellátási intézmények, mint szervezetek
- A döntési szintek és szabályok
- A kliens, a gyermek helye az ellátás folyamatában, az ellátó intézményekben

Közigazgatási ismeretek tananyagegység

- A közigazgatás alapfogalmai
- Az állam és az önkormányzatok felépítése, hatáskörei
- Alapismeretek a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről
- A helyi önkormányzás alapelvei, az önkormányzati rendszer általános sajátosságai
- Az önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere
- A települési önkormányzat szervei
- Lokális hatalmi szervek és szervezetek (kormányhivatalok, járási hivatalok) feladatai
- A közigazgatási eljárás jogi szabályai, alapfogalmai, alapeljárás, jogorvoslat, végrehajtás
- Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás
- A közigazgatási eljárás adminisztrációja

A szociális segítség etikája tananyagegység

- A társadalmi és a szakmai etika
- A szociális munka etikai szabályai
- Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában
- A gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartása
- A szociális munka értékei és az etikai kódex előírásai
- A szociális szakember szerepei, felelőssége
- A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés etikája
- Az előítéletek hatása a szociális segítségben
- Az együttműködés etikai szabályai, a szakmai titoktartás és korrekt tájékoztatás módjai
- A szakmai etikai dilemmák értelmezése és megoldási módjai
- A szakmai etikai szabályok ismerete és alkalmazása

Családszociológia

54 óra

A család és életmód tananyagegység

- A család fogalma és funkciói és ezek történelmi változása
- A család helye, szerepe, szerkezete, jelentősége, működése és működési zavarai
- Az életmód, életvitel összetevői
- Az életmódkutatás technikái
- Családi és társadalmi szerepek
- Az emberi szükséglete rendszere
- A család szocializációs szerepe, a családi gazdálkodás
- A családi életciklus, életút
- Az életútinterjú tervezése, szervezése, készítése, feldolgozása és értelmezése

A kultúra, szubkultúra, hagyományok, életmód, szokások, életvitel fogalma, meghatározó tényezői, összetevői
Értékek, normák, szankciók; normáktól való eltérés
A család szerkezete és annak ábrázolása
A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás
A család szerepe a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésében
A gyerek, az idős, a beteg és a fogyatékos ember helye a családban, magányosság a családon belül

Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák, a szociálpolitika intézményrendszere tananyagegység

A szegénység, munkanélküliség, a munkaképes korúak inaktivitását csökkentő intézkedések, a lakhatási költségek növekedése, a hajléktalanság, előregedés, devianciák, a fogyatékosok hátrányai
A gyermekek hátrányai, a diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés, a migráció, a menekültek
A szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézményrendszer feladatai és működésük
A támogatások rendszere, megszerzésének feltételei és szabályai
Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai
A segítő szakmák szerepe az ellátásban
A diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés
Területi differenciálódás, a térség intézményeinek köre

Jogi és családjogi alapismeretek tananyagegység

Átfogó ismeretek nyújtása az állam- és a jogtudomány fogalomrendszeréről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól
Az állam fogalma és funkciói, az állam történeti változásai
A hatalmi ágak megoszlása
A jogszabályok hierarchiája
Az emberi és polgári jogok szabályai; a személyiség- és adatvédelem szabályai
Az Alkotmánybíróság, az alapvető jogok biztosa
Jog- és adatvédelem, a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánosságának egymáshoz való viszonya
Az adatvédelem jogi garanciái
A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok
A gyermek és fiatalok büntethetősége, a gyermek és fiatalok büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek
A családjogi törvény
Gyermekek és szülői jogok, köteleességek
A szociális jogok és szociális minimumok
Ellátott-jogi és gyermekjogi képviselő

A jóléti nagyrendszerek tananyagegység

A jóléti védelem keretei, formái
A társadalombiztosítási rendszere, az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások
A családtámogatások
A foglalkoztatással összefüggő ellátások

A munkaerő - piaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások
 A munkanélküliek ellátásai
 A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései
 A hajléktalan személyek ellátásai
 Munkajogi szabályok (Munkatörvénykönyv): munkaviszony tartama, létesítése, megszüntetése, munkaidő, szabadság, bérezés, érdekvédelem, érdekegyeztetés
 Közalkalmazotti, közszolgálati jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése
 Közalkalmazotti besorolás, előmenetel, továbbképzési rendszer, működési nyilvántartás
 Az egyházi, a civil, a nonprofit és a közhasznú szervezetek szerepe, lehetőségei a jóléti ellátásban

A lokális ellátások tananyagegység

Önkormányzati szociális, gyermekjóléti illetve gyermekvédelmi ellátások: pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások a szociális és a gyermekvédelmi törvényben és kapcsolódó jogszabályaikban
 A jogi szabályozás, alapelvei, rendszere és szereplői
 A törvényben szabályozott ellátások és intézményei
 A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok
 A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek
 A családjogi törvény
 A szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság
 A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései
 Munkanélküliek és a hajléktalan személyek önkormányzati ellátásai

A képzés helyszíne: átlagos tanterem, vagy könyvtár

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés		x	x	
4.	vita		x		
5.	szemléltetés			x	
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

TÁRSADALOMISMERETI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI GYAKORLAT 36+20 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A gyakorlat célja

Olyan módszerek, technikák, praktikus információ szerzési lehetőségek nyújtása, alkalmazásuk gyakorlása, amelyek segítségével a tanulók képesek lesznek feltárni, megérteni az őket körülvevő társadalom az elemi jellemzőit, összefüggéseit, a szociálpolitika és a szociálpolitikai intézmények működését.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalom-földrajzi információk, valamint a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

Témakörök

Gyakorlat a család és életmód körében

Egy, a tanulók által kiválasztott (nem a szociális ellátás klienseként élő) család egy felnőtt tagjával készített életútinterjú előkészítése, megvalósítása, értelmezése és feldolgozása; az Szvk-ban előírt formában: („Párbeszédes formában, minimum 15 oldalon leírt, önállóan felvett életútinterjú”).

Szociológiai alapismereti gyakorlat

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében.

A szociológiai adatfelvétel módszereinek alkalmazása (megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezős technikák).

A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében.

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása.

Szociálpolitikai monitorozás

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük.

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése.

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése.

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak a specializáció, az elsajátítani kívánt konkrét szakképesítés kiválasztásához.

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

Az intézmény megismerése

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék.

Az intézmény helye a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, közigazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében.

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere.

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése.

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása.

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése.

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása.

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről.

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés.

Az intézmény adminisztrációja.

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

„Az előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes gyakorlatról szóló Napló”.

A gyakorlat helyszíne: Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem, vagy könyvtár. Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés	x			

A gyakorlat során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

A gyakorlat értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

PSZICHOLOGIAI ÉS PEDAGÓGIAI ISMERETEK

54 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

Alapismereteket és alapfogalmakat szolgáltatni az emberei pszichikumról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól. A pszichológiai és szociálpszichológiai módszerek ismertetésével hozzásegíteni a tanulót ahhoz, hogy saját szemléletének formálásakor támaszkodhasson az elméleti hátterekre. Igénye legyen

munkájában az individuális különbségek figyelembe vételével alkalmazni a pedagógiai módszereket.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem és filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei

Témakörök

Pszichológiai alapismeretek tananyagegység

A pszichológia alapvető fogalmai és összefüggései; lelki jelenségek és folyamatok
A motiváció; az érzelmek; a megismerés (észlelés, percepció, figyelem, érdeklődés, emlékezet, képzelet, gondolkodás); a tudatállapotok
Személyészlelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők
A munka során alkalmazható pszichológiai megismerési módszerek: megfigyelés, dokumentumelemzés, kérdezés, kísérlet
A szükségletek rendszere, a szükséglet-kielégítés hiányainak jelei

Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok tananyagegység

A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre
A társadalom kisebb és nagyobb egységeiben működő jelenségek, szabályszerűségek felismerése
A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása
Tömeg, közösség, társadalmi nagycsoport, a csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban
A társas érintkezés sajátossága, a kommunikáció elmélete, szociálpszichológiai fogalmak és folyamatok
Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok
Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás
Attitűdök, énvédő funkciók
A sztereotípiák, stigmák, az emberi vonzalmak és taszítások, játszmák
Az előítélet kialakulása és okai
Az előítéletek csoportfolyamatokat befolyásoló hatása
A szerep, a szerepstruktúrák, szerep-összeférhetetlenségek, szerepkonfliktusok
Konfliktusok és a konfliktuskezelés
Konformitás és nonkonformitás
A konfliktusok keletkezése és megoldásának technikája
Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok: sérült gyermek a családban; sérültek a társadalomban
A szociálpszichológiai ismeretek gyakorlati alkalmazása a problémák felismerésében, kezelésében, megoldásában

Az életút pszichológiája tananyagegység

Az ember életkori fejlődésének szakaszai, gyermekkor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, időskor, ezek fejlődési sajátosságai, az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők jellegzetességei
Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata
A szenzomotoros és a kognitív fejlődés menete
Az ember megismerő tevékenységének területei, törvényszerűségei és azok időbeli lefolyása
A fejlődés, érés, nevelés összefüggése

Az anya-gyerek kapcsolat jelentősége a gyermek érzelmi, szociális és értelmi fejlődésében, szeparáció és hospitalizáció

A motiváció, az érzelem és az akarat összefüggései és fejlődésmenete

A játékfejlődés jellemzői a különböző életkori szakaszokban

Az átlagtól eltérő fejlődés jellemzői, a tünetek jelentősége, a fejlesztés lehetőségei

Fejlődési, beilleszkedési és viselkedési zavarok, tanulási nehézségek, agresszió, pszichoszomatikus tünetek

Az énkép, identitás, önbecsülés és önállóság kialakulásának folyamata, az érzelmi akarat, élet fejlődésmenete

Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

A kortárs csoportok szerepe az egyes életkori szakaszokban

Fejlődési és járulékos krízisek

A játék, tanulás és munka személyiségalkotó hatásai

Válságok az életciklusokban

Társadalmi traumák, a társadalmi körülmények pszichikus hatásai

Hozzászokások, függőségek, szenvedélyek

A veszteségek fajtái, pszichikus hatása és feldolgozásuk folyamata (a gyász lélektana, gyászreakciók), módszerei

A személyiség pszichológiája tananyagegység

A személyiség fogalma, személyiség elméletek (pl. típusok, behaviorista elméletek, kognitív személyiségelméletek, vonás elméletek, pszichoanalitikus elméletek, holisztikus elméletek, humanisztikus személyiségelméletek)

Személyiségtípusok

Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre

A személyiség szerkezete, alakulása a kultúra, a család és a kortárs csoport hatására, vizsgálata;

Énkép, éntudat, önértékelés, játszma, elhárító mechanizmusok

Empátia

Személyiségzavarok, fejlődészavarok és a deviáns viselkedés

A serdülők és az ifjúkorúak inadaptációja

A felnőtt személyiség- és viselkedészavarai

A viselkedési rendellenességek és kezelésük, terápiájuk

Szocializáció tananyagegység

A szocializáció fogalma és folyamata

A szocializációs színterek és hatások: anya, család, kortárs csoport, gyermekintézmények, kiemelten az iskola, munkahely, társadalmi szervezetek és intézmények, a kulturális minták és normák

A szociális identitás

Az előítéletek szocializációt befolyásoló hatása

Pedagógiai alapismeretek tananyagegység

A nevelés fogalma, célja, feladatai, a nevelési folyamat törvényszerűségei

A nevelési folyamat résztvevői

A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei, a módszerválasztást befolyásoló tényezők. Közvetett és közvetlen nevelési módszerek

A nevelő személyisége, nevelésben betöltött szerepe

Nevelési stílusok és attitűdök. Sikerek és kudarcok a nevelésben

Egyéni, csoportos, közösségi nevelés lehetőségei, formái

Pedagógiai folyamatok tudatos tervezése, elemzése a nevelőmunkában
 A gyermek környezetének kialakítása az életkornak megfelelő, öntevékeny, szabad mozgás és játék feltételeinek megteremtése
 Egyéni képességek kibontakoztatásának lehetőségei
 A csoportban nevelkedő gyermek nehézségeinek megismerése, a beilleszkedés elősegítése pedagógiai eszközökkel, módszerekkel
 A gyermek etnikai, vallási és kulturális sajátosságainak, hagyományainak és szokásainak fgyelembevétele
 Tanulási folyamat, a tanulás segítése, a tanulási nehézségek
 Egyéni bánásmód alkalmazása
 Korai fejlesztés, sajátos nevelési igény szükségességének felismerése, fejlesztési módszerek
 A sajátos ütemű fejlődés megnyilvánulási jelei, a gyógypedagógiai segítséget igénylő problémák
 A sajátos szükségletű gyermekek oktatásának, fejlesztésének intézményei, lehetőségei
 Az előítéletek működésének oktatást befolyásoló hatása

A képzés helyszíne: átlagos tanterem vagy könyvtár

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x		x	
2.	elbeszélés	x		x	
3.	kiselőadás	x		x	
4.	megbeszélés	x		x	
5.	vita	x		x	
6.	szemléltetés	x		x	

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x		x	

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x		x	
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x		x	
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x		x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

PSZICHOLÓGIAI GYAKORLAT

18+20 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A készségfejlesztő gyakorlat célja

Élményeket, tapasztalatokat és ismereteket nyújtani a személyiségfejlődés szakaszairól, a különböző élethelyzetek pszichés összefüggéseiről. Erősíteni a tanulók holisztikus szemléletét, segíteni a személyes tapasztalatok, a saját személyes életút pszichikus összefüggéseinek feldolgozását.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem és filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei, a saját élmények, tapasztalatok.

Témakörök

Gyermektanulmányok

24 óra/

Helyszínek vagy életkori csoportok alapján egy-egy gyerek viselkedésének megfigyelése

Helyszínek:

bölcsőde

óvoda

általános iskola, középiskola

ifjúsági klub

gyermekotthon, átmeneti otthon

család

Életkori csoportok:

csecsemő- és kisgyermekkor (0-3 év)
 óvodáskor (3-6 év)
 iskoláskor (6-10 év)
 prepubertáskor (10-14 év)
 pubertáskor (14-18 év)

Eltérő környezetben – vérszerinti családban, nevelőszülőknél vagy gyermekotthonban nevelkedő azonos korosztályba tartozó egy-egy gyermek viselkedésének megfigyelése és összehasonlítása

Az életút pszichikus jellemzői

14 óra

Az elkészített életút interjú alanya pszichikus jellemzőinek feltárása
 A társadalmi jelenségek pszichés okainak megismerése
 Az ember viselkedésének és döntéseinek megértése
 Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

A készségfejlesztő gyakorlat helyszíne: a tanulók által kiválasztott helyszín (család vagy intézmény), a feldolgozó órákon az iskola átlagos berendezésű tanterme, csoportszobája

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x		
2.	elbeszélés	x	x		
3.	kiselőadás	x	x		
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita	x	x		

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	

3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			

A készségfejlesztő gyakorlat értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

EGÉSZSÉGÜGYI ALAPISMERETEK

45 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A holisztikus egészségszemlélet kialakítása érdekében alapfokú ismereteket nyújtani az emberi test felépítéséről és működéséről, a megbetegítő tényezőkről az egyes betegségcsoportok tüneteiről, a betegségek lefolyásáról és a gyógykezelés laikus módszereiről

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

Témakörök

Az emberi test felépítése és működése tananyagegység

Az emberi test felépítése, működése, és szerveződési szintjei (Funkcionális anatómia)

Szimmetria síkok és irányok

Sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet

A szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe

A kültakaró

A mozgásszerv-rendszer

A légzőrendszer

A keringési rendszer

Az emésztőrendszer

A kiválasztórendszer

A szaporodás szervrendszere

A belső elválasztású mirigyek rendszere

A nyirokrendszer és az immunrendszer

Az érzékszervek

Az idegrendszer

A szervrendszerek működésnek szabályozása

A szervezet egyensúlyi állapotát meghatározó mechanizmusok

Idegi és endokrin szabályozás

Az emberi élet fejlődési szakaszai, a méhen belüli fejlődés, és az egyes szakaszok testi jellemzői

Kórok és kórokok tananyagegység

Az egészség és a betegség fogalma, holisztikus értelmezése

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők, a természetes és mesterséges környezet hatása az egészségre

Biológiai, pszichikus és szociális kórokok
A betegségek rizikófaktorai
A betegségek lefolyása
Tipikus kóros reakciók
Degeneráció
Sorvadás, elhalás
Heveny és idült gyulladás
Kóros immunreakciók

A betegségek tünetei és a betegmegfigyelés szempontjai tananyagegység

Az élettani adatok
Az állapotváltozások, a kórokok és kóros reakciók, a betegségek tünetei, az állapotváltozások és a betegmegfigyelés szempontjai
Kórokok és kóros reakciók, a betegségek tünetei
A főbb betegségcsoportok és tünetek
Belgyógyászati betegségek
Sebészeti beavatkozást igénylő állapotok
Ideggyógyászati megbetegedések
Bőrgyógyászati betegségek
Reumatológiai betegségek
A fül, az orr és a gége megbetegedései
A szem betegségei
A fog és a száj betegségei
Urológiai betegségek
Nőgyógyászati betegségek
A csecsemő- és a gyermekkor betegségei

A gondozás és a betegellátás laikus módszerei tananyagegység

A gondozás fogalma, célja, feladatai
A gondozás célcsoportjai, tevékenységformái
A szükséglet-kielégítés és a gondozás komplexitása
Az autonómia megőrzésének lehetősége a gondozás folyamán
Az aktivitás fontossága és fenntartásának lehetőségei
A gondozási folyamat tervezése
A házipatika szereje, a gyógyszerkezelés szabályai, a fertőtlenítőszeres és eljárások
A fizikális és természetes gyógymódok
A házi-patika szereinek és gyógyszereinek összeállítása
A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása
A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe
A gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelése, megfigyelési szempontok szerint
A gyógyszerelés, gyógyszerkezelés, gyógyszereltárolás szabályai és gyakorlata.

A képzés helyszíne: átlagos tanterem vagy egészségügyi szaktanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	elbeszélés	x			
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

**A 10559-12 azonosító számú Elsősegélynyújtási feladatok
megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei**

A **10559-12** azonosító számú **Elsősegélynyújtási feladatok** megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Népegészségügyi ismeretek	Az elsősegélynyújtás gyakorlata
FELADATOK		
Felismeri a közvetlen életveszélyt	x	
Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását		x
Megméri, rögzíti az életműködés főbb adatait, elvégzi a testsúly és testmagasság mérését Elsősegélyt nyújt heveny rosszullétek, belgyógyászati kórképek, mérgezések, sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén		x
Alkalmazza a szükséges első-segélynyújtási módszereket, eszközöket		x
Szükség esetén mentőt vagy sürgősségi segítséget hív	x	
Segítséget nyújt a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
Az egészség holisztikus értelmezése	x	
Népegészségügyi alapismeretek	x	
A társadalmi helyzet és az egészség	x	
A leggyakoribb gyermekbetegségek és tünetei, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei gyermekkorban, védőoltások és kísérő tünetek		x
Egészségmegőrzés	x	
Az életműködés adatai		x
Az életműködés adatainak értelmezése		x
Az elsősegélynyújtás gyakorlata		x
A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái		x
Az eszméletlen beteg ellátásának technikái		x
A stabil oldalfekvés biztosításának módjai		x
A vérzések jellemzői és ellátásuk technikái		x
Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái		x
A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk		x
A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei		x
A törések jellemzői és ellátásuk lehetőségei		x
A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei		x

Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái		x
Mérgezések jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái		x
Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái		x
A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái		x
Orvosi segítségkérés, mentőhívás		x
Tűzoltóság, katasztrófavédelem értesítése		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x
A hírközlési eszközök használata		x
Az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata		x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Döntésképesség		x
Szervezőképesség		x
Stressztűrőképesség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Adekvát kommunikáció		x
Segítőképesség		x
Kapcsolatteremtő készség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Helyzetfelismerés		x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x
Általános ismeretek speciális helyzetekben való alkalmazására vonatkozó készség	x	x

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ISMERETEK

18 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A tanulók holisztikus szemléletének kialakulása érdekében megismertetni az emberi egészség testi, lelki, szociális és spirituális összefüggéseit, kölcsönös egymásra hatását. Bemutatni az ország és a helyi társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei.

Témakörök

A társadalmi helyzet és az egészség tananyagegység

A társadalom ártó-védő hatása

A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel

A szegénység és a betegség összefüggései

A foglalkozási betegségek és megelőzésük

Az egészséget veszélyeztető szenvedélyek és szokások és ezek társadalmi vetületei

Adatok tanulmányozása a népesség egészségi állapotáról, a legfontosabb helyi, országos és nemzetközi népegészségügyi adatok, magyarázatuk

Közegészség tananyagegység

Társadalom-egészségtani ismeretek, népegészségügyi mutatók,
 Magyarország és a település lakosságára jellemző legfontosabb demográfiai adatok, értelmezésük
 A Népegészségügyi Program
 A népbetegségeknek számító krónikus megbetegedések okai, prevenciós és rehabilitációs lehetőségei; a prevenció három szintje; támogató rendszerek
 Nemzetközi és világszervezetek, céljaik; WHO; magyar célok, NNP
 A járványok megelőzésének és lokalizálásának teendői
 A leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségek, azok tünetei és járványtana, a fertőzőbetegek ellátása
 A fertőtlenítőszeres és eljárások, a fertőzések elhárítása, a védőfelszerelések és azok használata
 Egészségtudatos magatartás

Egészségmegőrzés tananyagegység

Az egészség holisztikus értelmezése: az egészség, mint komplex fogalom
 Az egészségtudat jelentősége;
 Az egészséges életvitel feltételeinek értelmezése a Maslow-féle szükséglet-rendszerben
 A szükséglet-kielégítés hiányainak hatása az egészségre
 Az egészséget veszélyeztető tényezők: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorok; mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorok
 Az egészséges táplálkozás kritériumai,
 A tevékeny életmód és az egészség kapcsolata;
 A környezetszennyezés, környezetvédelem
 A civilizáció vívmányainak hatása az egészségre

A képzés helyszíne: átlagos tanterem vagy egészségügyi szaktanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	elbeszélés	x	x		
2.	kiselőadás	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x		
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x			
6.	magyarázat	x	x	x	
7.	projekt	x	x		
8.	kooperatív tanulás	x	x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

		egyéni	csoporth- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után				
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS GYAKORLATA

36 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A készségfejlesztő gyakorlat célja

A humán szolgáltatások területén dolgozó szakembert felvértezni az elemi elsősegélynyújtási készségekkel, módszerekkel, rutinokkal, hiszen ezen a területen mindennapos szükség lehet ezekre az eljárásokra, akkor is, ha nem egészségügyi jellegű szolgáltatásokat nyújtanak.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

Témakörök

Mechanikai sérülések, gyermekbetegségek ellátása

- Az életműködési adatok rögzítése
- Testsúly, testmagasság mérése
- Az elsősegély-nyújtási kötelezettség
- Az elsősegélynyújtás alapszabályai
- A stabil oldalfekvés biztosításának módjai
- Mechanikai sérülések ellátása
- Törések, a vérzések jellemzői és ellátásuk technikái
- Idegentest a szemben és a légutakban
- A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái
- Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái
- A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei
- Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái
- A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk
- A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei
- A leggyakoribb gyermekbetegségek és tünetei, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei
- Védőoltások és kísérő tünetek enyhítése

Veszélyeztető állapotok

- A közvetlen életveszély felismerése
- Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását
- Veszélyeztető állapotokból következő feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása, heveny rosszullétek, belgyógyászati balesetek
- Mérgezők jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái
- Belgyógyászati megbetegedések,
- Elsősegélyt nyújt sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén
- Epilepszia és lázas eklampszia
- A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái
- Segítségnyújtás a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában
- Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái
- Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák
- Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése

Leggyakoribb gyermekbalesetek tananyagegység

- Az elsősegélynyújtás alapszabályai.
- Csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló balesetek, sérülések és ellátásuk technikái.
- Ájulás, fulladás, idegen test a testnyílásokban. A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái. Orrvérzés, mérgezés, törések, ficam, rándulás, sebellátás.
- A gyógyszereltárolás és gyógyszerelés szabályai, a házi patika szereit; fertőtlenítő eljárások és a fertőtlenítőszeres ismerete.
- A munkavégzéssel összefüggő általános baleseti és egyéb veszélyforrások, a munkahelyre vonatkozó biztonsági szabályok és előírások ismerete.
- A veszélyforrások csoportosítása: háztartási, munkahelyi, közlekedési veszélyek, különböző tevékenységi formák veszélyei.
- Különböző anyagok (vegyszerek, mérgek, gyógyszerek, stb.) biztonságos tárolása, mozgatása, nyilvántartása. A veszélyes hulladékok tárolásának szabályai.

A gyermekintézményekre vonatkozó munka-, tűz-, és balesetvédelmi szabályok ismerete.

A játékszerekre vonatkozó balesetvédelmi szabályok.

A vészhelyzet jelzése. Balesetvédelmi dokumentáció.

A veszélyhelyzet elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei: mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölésének feltételei, egyéni védőeszközök használata.

A készségfejlesztő gyakorlat helyszíne: egészségügyi terem

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szimuláció		x		

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Képi információk körében				
2.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		

A készségfejlesztő gyakorlat értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

**A 12046-16 azonosító számú
Gyermekellátási alapeladatok és alapelvek
megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei**

A 12046-16 azonosító számú Gyermekellátási alapeladatok és alapelvek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	Gyermekvédelmi ismeretek	Gyógypedagógiai alapismeretek	Gondozási, ápolási ismeretek	Gondozási, ápolási gyakorlat
FELADATOK					
Tiszteletben tartja a gyermekjóléti és gyermekvédelmi alap és szakellátás intézményeiben szolgáltatást igénybe vevők, ellátottak értékeit, autonómiáját, identitását; érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	x				x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket	x				x
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	x				x
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai ille-tékessége határait	x				x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	x				
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat	x				x
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	x				x
Értelmezi a gyermeki és szülői jogokat és kötelességeket		x	x	x	
Alkalmazza a gyermek védelmében elfogadott szabályokat		x		x	x
Tájékozódik a gyermek családi körülményeiről, a család nevelési szokásairól		x	x		x
Törekszik a családi nevelés értékeinek megismerésére és megőrzésére, a családi nevelés segítésére		x	x		x
Biztosítja a gyermek számára a fizikai és érzelmi biztonságot nyújtó nyugodt légkört		x	x	x	x
A gyermek állapotának, szükségleteinek megfelelő egyéni gondozást végez		x	x	x	x
Szervezi a gyermekek napi tevékenységét, biztosítva a játék, az alvás, a szabad levegőn való mozgás és a rekreálódás feltételeit			x	x	x

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

Életkori sajátosságok, egyéni képességek és igények figyelembevételével bevonja a gyermeket a mindennapi tevékenységbe, segíti a kultúrhygiénés szokások, egyéni ízlés kialakulását		x	x	x	x
Segíti a társadalmilag elfogadott értékrend kialakulását a gyermekben		x	x		
Törekszik a kornak és fejlettségnek megfelelő ingergazdag környezet kialakítására		x	x		x
Biztosítja a környezet baleset- és akadálymentességét, a gyermekre veszélyes anyagok biztonságos tárolását		x		x	x
Segíti a gyermek kapcsolatrendszerének megőrzését, új kapcsolatok kialakítását és ápolását		x			x
Figyelemmel kíséri és szükség szerint, az életkortól függően segíti a gyermek játékát			x	x	x
Segíti a gyermek képességeinek kibontakozását			x		x
Észleli a gyermek lelkiállapotának változásait, problémafel-tárást végez		x	x		x
Felismeri az átlagostól eltérő viselkedési formákat, a gyermek sajátos nevelési igényét, segíti a másság elfogadását		x	x		x
Felismeri a gyermek betegségét		x	x	x	x
Betartja az ellátási formához kapcsolódó szabályokat, illetve gondoskodik azok betartásáról		x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás területén, az intézmények etikai kódexei, a szakemberek kompetencia határai	x	x	x		x
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői	x	x	x		x
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	x				
A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	x	x	x		x
A segítség pszichológiai összefüggései	x	x	x		x
Az önismeret forrásai, az énvédő technikák	x				
A kommunikáció csatornái, jellemzői, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzői	x				x
A szocializáció folyamata és színterei, a szociális identitás kialakulásának összefüggései, a szerep fogalma és jellemzői, a gyermekek kapcsolatainak fejlesztése		x	x		
Gyermekek és fiataalkorúak büntethetősége		x			
Az egészségügyi ellátások szabályai		x	x	x	x
Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés lehetőségei, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló ellátások, intézkedések		x	x		x

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

A szükségletek és erőforrások feltárásának módszerei		x	x		
Az emberi szükségletek, a kötődés és biztonságérzet fontossága, a család, mint támogatórendszer, és mint problémaforrás jellemzői, deviáns jelenségek és kialakulásuk okai		x	x		
Életmód, kultúra fogalma, az etnikai kisebbségek sajátosságai		x		x	
A mentális fejlődés segítése, a tanulási folyamat, tanulás-segítés		x	x		x
A nevelési hatáskeltés pszichológiai alapjai, nevelési stílusok és attitűdök, a segítség pszichológiai összefüggései		x	x	x	x
A nevelői szerep összefüggései, sikerek és kudarcok a nevelésben		x		x	x
A gyógyszerek használatának és tárolásának szabályai, elsősegélynyújtás			x	x	x
Az akadálymentesítés és a baleset megelőzés szabályai, technikái		x	x	x	x
A gondozás célja, feladatai, célcsoportjai, a gondozás, mint a nevelés eszköze, a testi gondozás módszerei, szabályai		x	x	x	x
SAKMAI KÉSZSÉGEK					
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x	x
Információforrások kezelése		x	x	x	x
Elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata				x	x
Gyermekjátékok használata		x	x		x
Informatikai eszközök és híradástechnikai eszközök használata		x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x
Érzelmileg stabilitás, kiegyensúlyozottság		x	x	x	x
Rugalmasság, döntésképeség		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Kapcsolatteremtő és konfliktuskezelő készség		x	x	x	x
Empátia, segítőkészség		x	x	x	x
Közérthetőség, adekvát kommunikáció		x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Információgyűjtés		x	x	x	x
Problémaelemzés, -feltárás	x	x	x	x	x
Rendszerben való gondolkodás		x	x	x	x

SAKMAI KÉSZSÉGFJLESZTÉS ÉS KOMMUNIKÁCIÓS GYAKORLAT II. 18 óra 13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A készségfejlesztő gyakorlat célja

A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A segítő kapcsolat tudatos működtetésének megalapozása. A segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése.

A foglalkozások célja az önismeret és a személyiség fejlesztése, ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nem információkra, hanem a tanulók családban, a gyermekellátó és oktatási intézményekben, a kortárs csoportokban, szűkebb és tágabb társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningyszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

Témakörök

A reális énkép szerepe a szociális segítségben

A szakmai önismeret jelentősége a segítő szakmában. A segítő szakma hatása a személyiségre. Az önismeret forrásai, a reális énkép szerepe a segítő szakmában. Önmagunk és mások ismerete, énvédő technikák.

A szakmai együttműködés készségei

A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái. A kompetencia határok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése. Az egyéni különbségek, eltérő személyiségek jelentősége a szakmai tevékenység során. Attitűd, előítélet, szociális érzékenység, a segítő szakember beállítódása, emberképe és világnézetének hatása a klienssel való kapcsolatra. A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői.

A segítő kapcsolat eszközeinek alkalmazása

A segítő kapcsolat eszközei. A megismerést befolyásoló tényezők: vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői. A kommunikáció és a társas érintkezés kultúrája. A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése. A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása. A segítő beszélgetés.

A készségfejlesztő gyakorlat helyszíne

8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka. Tanteremben, csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák.

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	szerepjáték		x		
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés		x		

6.	kooperatív tanulás		x		
7.	szimuláció		x		
8.	esetmegbeszélés		x		
9.	játék		x		

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható tanulói tevékenységformák.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x		x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

A készségfejlesztő gyakorlat értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

GYERMEKVÉDELMI ISMERETEK

27 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A gyermekvédelem tantárgy tanításának alapvető célja, hogy a tanulók ismerjék meg a gyermekvédelem történetét, a gyermekekről való gondoskodást meghatározó tényezőket. Ismerjék meg a gyermekvédelem mai rendszerét, működését, jogszabályi meghatározottságát. A területhez kapcsolódó jogszabályok ismerete alapján legyenek képesek arra, hogy a gyermekek és vérszerinti családjaik számára segítséget nyújthassanak a megismert ellátási formákkal. Ismerje meg a tanuló a saját kompetenciáit.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekvédelmi ismeretek tantárgy kapcsolódik a történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tananyagtartalmaihoz.

Témakörök

A gyermekvédelem története tananyagegység

A gyermekvédelem rövid történeti áttekintése:

Gyermekkép, a gyermekekről való gondoskodás meghatározó tényezői.

A gyermekekről való gondoskodás korszakai:

Az állami gondoskodástól a mai gyermekvédelemig

Állami gyermekvédelme 1945-ig;

A gyermekek védelme 1945-től;

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.

A gyermekvédelem jogi szabályozása tananyagegység

A gyermekvédelem jogi szabályozása, alapelvei, rendszere és szereplői.

A gyermekek jogainak hazai és nemzetközi értelmezése.

Családjog: a szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság.

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései.

Az adat- és információkezelés jogi és etikai szabályai.

A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége. A gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

A gyermekvédelem mai rendszere tananyagegység

A gyermekvédelem fogalma. A gyermekvédelmi ellátó rendszer célja. A gyermekvédelmi ellátórendszer intézményei.

Pénzbeli és természetbeni ellátások

A gyermekjóléti alap- és a gyermekvédelmi szakellátás fogalma, meghatározó tényezői, eszközei.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések

A gyermekvédelem dilemmái.

A gyermekek és a gyermekes családok támogatására szolgáló intézmények, ellátások rendszere. A jelzőrendszer működése, résztvevői.

Intézkedési hatáskörök, felülvizsgálatok, az intézkedés megszűnésének és megszüntetésének feltételei.

A védelembe vételt megelőző családsegítési módszerek, lehetőségek. Családok, ill. gyermekek átmeneti otthonába való bekerülés.

A védelembe vétel alkalmazhatósága, jogi szabályozása, a védelembe vétel célja.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel elrendelésének okai, az elhelyezés lehetőségei.

A gyámhivatal feladat és jogköre az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel esetén. Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel felülvizsgálata, megszűnésének illetve megszüntetésének okai.

A szülői felügyeleti jog érintettsége védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés illetve nevelésbe vétel esetén. A kapcsolattartás lehetőségei, szabályozása, korlátozásának feltételei. A gyermek gyámsága és törvényes képviselője a nevelésbe vételt követően.

Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai.

A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai tananyagegység

Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai. Házasság, házasságon belüli konfliktusok.

Döntések, felelősség és érettség a gyermekvállalásnál. Szülővé válás. Szeretet, összetartozás, biztonság, egymás iránti felelősség a családban. Családi kommunikáció, szabályok. A család nélkül nevelkedett szülők családja.

Gyermek az összeomló kapcsolatban, a család széthullása. A válás, az új házasság, új gyermekek (testvérek), mozaik család.

A veszélyeztetés lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai, összetevői. Az elhanyagolás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai.

A családon belül elszenvedett traumák elemzése, következményeinek felismerése.

A beavatkozást kiváltó jelzések a gyermek családjából történő kiemelését eredményező esetek.

A családból való kikerülés traumája, megnyilvánulási formái. A megrázkódtatás enyhítésének lehetőségei.

A régi környezet és kapcsolat elvesztése, a segítségnyújtás módjai a veszteség, a gyász feldolgozásában.

A megváltozott környezet elfogadása, beilleszkedés.

Gyermekbántalmazás, a bántalmazás fajtái és tünetei. A gyermek segítése a traumák feldolgozásában.

Szükségletek és erőforrások tananyagegység

A vérszerinti család meghatározó szerepe, jelentősége a gyermek életében. A családi kapcsolatok rendszere és hatása a gyermek szocializációjára. A szocializáció szerepe a gyermeki személyiség fejlődésére.

A munkavégzés és a döntések felelőssége. Kölcsönös elfogadás, bizalom: a gyermek – a vér szerinti család – a segítő.

A tanácsadás, a beavatkozás mértéke.

Új gyermek helye a csoportban, pozitív és negatív hatású csoportdinamikák, beavatási rituálék.

Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéről. A megfigyelés szerepe.

A gyermek ellátását biztosító házi- és szokásrendjének elfogadása, elfogadtatása, beilleszkedés.

Új kapcsolatok, személyes élettér kialakítása.

A társkapcsolatok általános jellemzői, befolyásoló tényezői. A kapcsolatok létrejöttének céljai, okai.

A képzés helyszíne: tanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		

4.	vita		x		
5.	szemléltetés			x	Oktatástechnikai eszközök (laptop, projektor)
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			
8.	esetmegbeszélés		x		
9.	jogszabályok értelmezése			x	

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

GYÓGYPEDAGÓGIAI ALAPISMERETEK

18 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg az ember biológiai fejlődésének szakaszait, az eltérő fejlődési ütem vagy fogyatékoság jellemzőit, az ezekre utaló jeleket. Tudják, hogy milyen tényezők befolyásolják és melyek okozzák az átlagtól eltérő fejlődést.

Ismerjék a gyógypedagógia területeit, a fejlesztések lehetőségeit s ebben saját szerepüket.

Legyenek képesek együttműködni a gondozottak, ellátottak fejlesztése, rehabilitációja, társadalmi elfogadása, beilleszkedése érdekében a szakemberekkel, intézményekkel, érdekképviselőkkel.

Ismerjék az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés és a társadalmi elfogadásuk, beillesztésük lehetőségeit.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmaihoz.

Témakörök

Fejlődési rendellenességek, fogyatékoságok tananyagegység

Az ember biológiai fejlődésének szakaszai: a fejlődést befolyásoló tényezők (öröklött adottságok, veleszületett rendellenességek, környezeti hatások, életmód stb.).

A méhen belüli fejlődés, a születés folyamata, a kompetens újszülött biológiai jellemzői.

Az egészséges csecsemő fejlődése (motoros, mentális, szociális); az 1-3 éves gyermek fejlődése. (értelmi, érzelmi, akarati, én tudat, autonómia).

Az óvodáskorú gyermek jellemzői, az iskolaérettség kritériumai.

A kisiskolás gyermek fejlődési sajátosságai; a gyermek fejlődésének sajátosságai pubertás korban. Az ifjúkor biológiai jellemzői.

Méhen belüli, peri-, és postnatális ártalmak (fizikai, kémiai hatások, fertőzések) és ezek hatása a magzatra. Öröklött fejlődési rendellenességek. Genetikai tanácsadás, perinatális diagnosztika, a szűrővizsgálatok jelentősége.

Az inger gazdag környezet, az étkezés, a napirend, az alvás és levegőzés szerepe, fontossága a gyermek fejlődésében.

A gyógypedagógia, mint tudományág tananyagegység

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, területei.

Fejlődési zavarok, retardáció és regresszió, reverzibilitás, irreverzibilitás fogalma.

A késleltetett ütemű fejlődés megnyilvánulási fajtái, jelei a mozgás, beszédfejlődésben, a szociális kapcsolatok és az önállósodás, kultúrhigiénés szokások kialakulásában

Organikus okokra visszavezethető sérülések: látás-, hallás-, beszéd-, mozgás-, értelmi és érzelmi, akarati sérülések. Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok: a sérült gyermek önbecsülése, önértékelése, lehetőségei az önálló életvitelre.

A sajátos nevelési igényű gyermekek jellemzői, fejlesztésük lehetőségei.

Beilleszkedési, tanulási, magatartásbeli zavarral rendelkező gyermek jellemzői.

A különleges és speciális szükségletű gyermekek jellemzői, ellátási területei.

A sérült speciális helyzetéből adódó egyéni szükségletek feltárása és kielégítése.

Fejlesztés, rehabilitáció tananyagegység

A habilitáció, rehabilitáció meghatározása.

A rehabilitáció területei (orvosi, gyógypedagógiai, foglalkoztatási, munka-rehabilitáció). A fogyatékosok rehabilitációjának komplexitása. A rehabilitációt segítő és akadályozó tényezők – averzió, előítélet, izoláció, viktimizáció.

A gyermek biológiai és szerzett sérülései, az ezekből adódó hátrányok. Az vérszerinti család életmódjával és a szocializációval összefüggő hátrányok

A szociokulturális, szubkulturális különbözőségekből eredő hátrányok fajtái, megnyilvánulási formái. Kommunikációs nehézségek.

Családon belüli erőszak. Elhanyagolás, bántalmazás, veszélyeztetés fogalma, típusai.

A hátrányok csökkentésének, korrekciójának módjai, lehetőségei a gyermekeket ellátó intézményekben.

A gyermek és fiatalkorban előforduló szenvedélybetegségek fajtái, kezelési lehetőségei, szakember bevonásának szükségessége.

Szocializációs hiányosságok, és a nem megfelelő szocializációból következő viselkedési anomáliák felismerése, okainak feltárása. A hiányosságok pótlása, a reszocializáció lehetőségei. Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok felismerése, enyhítésének lehetőségei. Személyközi és intézményközi együttműködések fontossága (fogyatékos – szakember – család – gondozó; ellátó hely – iskola – fejlesztő intézmény). Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés fogalma, lehetőségei.

Érdekképviseleti szervek

A képzés helyszíne: tanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x	x	
4.	vita		x		
5.	projekt		x		
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.	Csoportos munkaformák körében				

4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

GONDOZÁSI, ÁPOLÁSI ISMERETEK

36 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a 0-18 (0-3, 3-6, 6-14, 14-18) éves korosztály ellátásához kapcsolódó gondozási, ápolási feladatokat. Tudatosuljon benne a gondozás és nevelés egysége. Ismerje meg a különböző korcsoportok leggyakoribb betegségeit és az azokkal kapcsolatos gondozási, ápolási feladatokat.

Ismerje a tanuló az elsősegélynyújtás alapszabályait a szakterület speciális baleset- és munkavédelmi szabályait és legyen képes a balesetek megelőzésére.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmaihoz.

Témakörök

Gyermekbetegségek tananyagegység

A leggyakoribb gyermekbetegségek fajtái, okai, hajlamosító tényezői. A beteg objektív és szubjektív tünetei, a beteg megfigyelésének szempontjai, terápiája, életmódra vonatkozó utasítások, diéta.

Gyermekbetegségek: légutak betegségei (felső légúti hurutok, idegen test a légútban, krupp, hörghurut, asztma, tüdőgyulladás).

Emésztőrendszeri betegségek (hányással járó kórképek, hasi fájdalommal-, hasmenéssel járó megbetegedések, székrekedés, étvágytalanság, csecsemőkori sorvadás).

Anyagcsere betegségek (cukorbetegség, kóros soványság, elhízás).

Idegrendszeri betegségek (agyhártya-gyulladás, idegrendszeri görcsbetegségek) gyermekkori fertőző betegségek.

Szűrővizsgálatok és védőoltások csecsemő és gyermekkorban.

Védőoltások és szűrővizsgálatok fajtái, szükségessége, időpontjai. A védőoltások kísérő tüneteinek enyhítése esetleges szövődményei.

A szükséges beavatkozásokra való felkészítés módjai.

Ápolási ismeretek tananyagegység

Alapellátási feladatok: fekvőhely és felszerelése, ágyneműcsere, a csecsemő és gyermek ruházata, pelenkázási módok, napi testápolás, a beteg csecsemő és gyermek táplálása.

Konyhatechnikai eljárásokhoz kapcsolódó ismeretek.

A leggyakoribb ételallergiák ismerete; a diétás kezelés alapelvei, a diéta fogalma, szerepe a beteg gyógyításában.

A beteg gyermek megfigyelésének szempontjai, a tünetek értelmezése (öntudat, viselkedés, sírás, turgor, fájdalom, váladékok, kardinális tünetek stb.) enyhítésének technikái, módszerei.

A beteg csecsemő és gyermek ápolása légúti betegség, hányás, hasmenés, székrekedés, fertőző betegség, láz esetén, a diéták felosztása.

Fizikális gyógmódok ismerete és alkalmazása: nedves belélegeztetés, hűtőfürdő, priznic, a száraz meleg és hideg alkalmazása, borogatások.

Gyógyszerelés, gyógyszerformák, a gyógyszerek alkalmazásának módjai gyermekkorban.

A gyógyászati segédeszközök fajtáinak, használatának és karbantartásának ismerete.

A gyermek megtanítása a biztonságos használatra, képességeinek megfelelően bevonása a segédeszköz karbantartásába.

Ismeretek a gondozásról tananyagegység

A gondozás célja, feladatai, területei. A gondozás és nevelés egysége. A rendszeresség, az állandóság szerepe a gyermek gondozásában.

Egyéni napi- és heti-rend fontossága, életritmus a gyermekek életében.

A csecsemő és gyermekgondozás területei, feladatai: a csecsemő fogása, tartása, emelése. Fürdetés, a fürdetés eszközei.

Öltöztetés: a célszerű és évszaknak megfelelő ruházat, a ruházat kezelése.

A gyermek altatása, a pihenés ritmusa, alvási igény az egyes életkori szakaszokban; levegőztetés, napoztatás.

A korszerű és egészséges táplálkozás alapelvei, feltételei; az életkornak és egészségi állapotnak megfelelő étrend összeállítása. A csecsemő és gyermek táplálása: az etetés, önállóságra nevelés, a rosszul evő, válogatós gyermek. Az önellátás, önállóság kialakítása.

A gyermekkel való egyéni és csoportos foglalkozás lehetőségei, eszközei. A gondozás - mint az esztétikai nevelés egyik színtere, a bizalom és biztonság kialakításának lehetősége, az önértékelés, énkép kialakításának eszköze.

Kultúrhygiénés szokások kialakítása és formálása csecsemő és gyermekkorban. A csecsemő és a gyermek környezete, a közvetlen környezet hygiénéje, berendezési tárgyai, a gyermek játéka és azok tisztántartása. A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, fertőzések elhárítása.

A játék, mint a legfőbb tevékenységi forma a gyermek életében. A játék szerepe a gyermek fejlődésében.

Egyéni ízlésformálás, kultúrhygiénés és egyéb szokások kialakításának lehetőségei

Leggyakoribb gyermekbalesetek

Az elsősegélynyújtás alapszabályai.

Csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló balesetek, sérülések és ellátásuk technikái.

Ájulás, fulladás, idegen test a testnyílásokban. A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái. Orrvérzés, mérgezés, törések, ficam, rándulás, sebellátás.

A gyógyszereltárolás és gyógyszerelés szabályai, a házi patika szereje; fertőtlenítő eljárások és a fertőtlenítőszeres ismerete.

A munkavégzéssel összefüggő általános baleseti és egyéb veszélyforrások, a munkahelyre vonatkozó biztonsági szabályok és előírások ismerete.

A veszélyforrások csoportosítása: háztartási, munkahelyi, közlekedési veszélyek, különböző tevékenységi formák veszélyei.

Különféle anyagok (vegyszerek, mérgek, gyógyszerek, stb.) biztonságos tárolása, mozgatása, nyilvántartása. A veszélyes hulladékok tárolásának szabályai.

A gyermekintézményekre vonatkozó munka-, tűz-, és balesetvédelmi szabályok ismerete.

A játékszerekre vonatkozó balesetvédelmi szabályok.

A vészhelyzet jelzése. Balesetvédelmi dokumentáció.

A veszélyhelyzet elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei: mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölésének feltételei, egyéni védőeszközök használata.

A képzés helyszíne: tanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	szemléltetés		x	x	Elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek, rögzítő eszközök, valamint egyszer használatos steril eszközök, mentőláda felszereléssel
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szimuláció		x		
6.	házi feladat	x			
7.	gondozási, ápolási feladatok	x	x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				

2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x			
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

GONDOZÁSI, ÁPOLÁSI GYAKORLAT

64+56 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A gyakorlat célja

A gondozási, ápolási feladatok ellátásához szükséges készségek, képességek kialakítása demonstrációs-termi és gyermekintézményekben, gyermekekkel végzett feladatok közben.

A szükséges baleset- és munkavédelmi szabályok betartása a munkafolyamatok alatt.

A korszerű gondozási, ápolási eszközök használatának, karbantartásának és fertőtlenítésének megtanítása.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakörök

Gondozási, ápolási feladatok

24+24 óra

Részvétel a gyermek ellátását biztosító napi feladatainak ellátásában.

Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében.

A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése. Részvétel a ruházat beszerzésében.

Részvétel a kultúrhygiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában.

A csecsemő és gyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek alkalmazása.

A fürdetés módja, menete. Pelenkázás, tisztába tevés.

Öltöztetés, a levegőztetés feltételeinek előkészítése.

Ágyazás, az altatás előkészítése.

Lázmérés, lázcsillapítás, folyadékpótlás.

A leggyakoribb gyermekbetegségekkel kapcsolatos ápolási tevékenységek.

Testsúly, testmagasság mérése.

Gyermektáplálékok elkészítése.

Gyermekotthoni, bölcsődei feladatok

32+16 óra

Részvétel a gyermek ellátását biztosító napi feladatainak ellátásában.
 Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében.
 Részvétel a kultúrhygiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában.
 Étrend készítése, élelmiszerek beszerzése, ételkészítés, étkeztetés, háztartási feladatok ellátása.
 Részvétel a gyermekcsoport mindennapi életének szervezésében, működtetésében.

Karbantartási, fertőtlenítési feladatok

8+16 óra

Az ápolási és gondozási eszközök tisztántartása, tárolása.
 A csecsemő és a kisgyermek ruházódásának kezelése, tisztántartása.
 A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése.
 Részvétel ruházat beszerzésében.
 Környezet higiéné, fertőtlenítés, a környezet és a használati eszközök, játékok tisztántartása, karbantartása.

A gyakorlat helyszíne

Gyermekellátó intézmény: bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona, lakásotthon, gyermekotthon

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x		
2.	megbeszélés	x	x		
3.	szemléltetés	x	x		Alapápolási eszközök
4.	kooperatív tanulás		x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
1.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
2.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
2.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
2.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

A gyakorlat értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

**A 10528-12 azonosító számú
Házi időszaki gyermek-felügyeleti feladatok
megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei**

A 10528-12 azonosító számú Házi időszaki gyermek-felügyeleti feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	A házi időszaki gyermek-felügyeleti ismeretek	A házi időszaki gyermekfelügyelet gyakorlata
FELADATOK		
Megismerkedik a gyermek szüleivel	x	x
Megismerkedik a gyermekkel, törekszik arra, hogy személyét a gyermek elfogadja	x	x
Enyhíti a szülőtől való időszaki elválás fájdalmát	x	x
Ápolja a beteg gyermeket, szükség esetén biztosítja a szakszerű egészségügyi ellátáshoz jutást	x	x
Gondozza, segíti a sajátos nevelési igényű gyermeket	x	x
Figyelemmel kíséri a gyermekek ruházatának állapotát, jelzi a pótlás szükségességét	x	x
Gyermekkísérést lát el, megtanítja a biztonságos közlekedés szabályait	x	x
Jelenléti ívet és eseménynaplót vezet az elvégzett feladatokról, a gyermekekkel történekről	x	x
Felismeri a gyermek bántalmazásának testi és pszichés tüneteit, jelzi felettesének és a gyermekjóléti szolgálatnak	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
A gyermek megismerésének módjai	x	x
A szülő és a gyermek kapcsolata	x	x
Sajátos nevelési igényű gyermek	x	x
A család nevelési szokásai, hagyományai	x	x
Életkornak megfelelő napirend kialakítása	x	x
A biztonságérzet kialakítása	x	x
Szabadidő szervezés	x	x
Fogyatékos gyermekek ellátása	x	x
Gyermekbalesetek és megelőzési lehetőségük	x	x
Beteg gyermek gondozása	x	x
A gyermekbántalmazás	x	
Dokumentációs és nyilvántartási alapismeretek		x
Különleges események jelzése	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása		x

Gyermekjátékok és kézimunka eszközök használata	x	x
Informatikai eszközök alkalmazása		x
Háztartási eszközök alkalmazás	x	x
Elsősegélynyújtási és gyógyászati segédeszközök használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség, megbízhatóság és felelősségtudat	x	x
Tájékozódás, önállóság, szervezőkészség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Empátia, tolerancia		x
Kompromisszumkészség		x
Kapcsolatteremtő készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Gyakorlatias feladat értelmezés	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x
Helyzetfelismerés	x	x

A HÁZI IDŐSZAKOS GYERMEK-FELÜGYELETI ISMERETEK

27 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

Elsősorban az alapellátás keretében biztosítható olyan ellátási formára való felkészítés, ahol a gyermek saját otthonában történő ellátását gondozó útján kell biztosítani. Legyenek korszerű nevelési ismeretei a házi gyermek-felügyelethez, mint speciális munkaterülethez kapcsolódóan. Ismerje a házi időszakos gyermekellátás pszichológiai dimenzióit.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermek megismerésének területei, módjai és lehetőségei. Találkozás a gyermekkel; kapcsolat kialakítás, elfogadás, egymásra hangolódás, közös élettér, kapcsolati szintek. A gyermek testi, egészségi, lelki és intellektuális állapotának, képességeinek megismerése. A sajátos nevelési igény megismerése. A gyermek és a szülők kapcsolatának megfigyelése. A családi nevelés sajátosságai, módjai. Értékek, szokások, hagyományok, különböző kulturális sajátosságok a gyermek családjában. Szocializációs szint felmérése. A gyermek érdeklődési köréhez és képességeihez igazodó napirend alkalmazása, szabadidős programok szervezése a családi szokásokhoz, értékrendhez igazodóan. Kommunikációs lehetőségek a házi gondozó munkájában a gyermekkel való játék, tanulás, nevelés során. Privát nyelv, egymásra hangolódás, támogatás, megerősítés, kapcsolatépítés. Szakmai kommunikáció a család tagjaival; hivatalos nyelv, nyelvi szótár, személyes beszélgetés. Konfliktusok, nehéz helyzetek kezelése. Hasonlóságok és különbségek az egyes gyermekek és életkorok között

Témakörök

Nevelési ismeretek tananyagegység

A gyermek megismerésének területei, módjai és lehetőségei. Találkozás a gyermekkel; kapcsolat kialakítás, elfogadás, egymásra hangolódás, közös élettér, kapcsolati szintek. A gyermek testi, egészségi, lelki és intellektuális állapotának, képességeinek megismerése. A sajátos nevelési igény megismerése. A gyermek és a szülők kapcsolatának megfigyelése. A családi nevelés sajátosságai, módjai. Értékek, szokások, hagyományok, különböző kulturális sajátosságok a gyermek családjában. Szocializációs szint felmérése. A gyermek érdeklődési köréhez és képességeihez

igazodó napirend alkalmazása, szabadidős programok szervezése a családi szokásokhoz, értékrendhez igazodóan. Kommunikációs lehetőségek a házi gondozó munkájában a gyermekkel való játék, tanulás, nevelés során. Privát nyelv, egymásra hangolódás, támogatás, megerősítés, kapcsolatépítés. Szakmai kommunikáció a család tagjaival; hivatalos nyelv, nyelvi szótár, személyes beszélgetés. Konfliktusok, nehéz helyzetek kezelése. Hasonlóságok és különbözőségek az egyes gyermekek és életkorok között.

A házi gyermekfelügyelet, mint speciális munkaterület tananyagegység

A gondozónő és a család jogai és kötelességei. Kapcsolat a családi rendszer tagjaival (az ellátásban nem részesülő gyermekek, nagyszülők, szülők). Etikai kérdések és dilemmák, titoktartási felelőségek és az információkezelés, hivatástudat. Megbízhatóság, hitelesség, munkaillettan, munkaköri jogok és feladatok, viselkedési stílusok. Kompetencia határok, előítélet mentesség, az emberi méltóság tisztelete, eltérő vélemények tiszteletben tartása, érdekérvényesítés. A gyermekfelügyelő/gondozó modellnyújtó szerepe a gyermeknevelésben. Kapcsolat a munkáltatóval, eset-megbeszélési és szakmai segítségkérés lehetőségei. A gondozó ellenőrzése és beszámolási kötelezettsége. A házi gondozó alapvető fiziológiás szükségleteinek kielégítési módja. Munkajogi kérdések (munkaidő, szabadnap, szabadság, utazás). A házi időszakos gyermekfelügyelet megszervezése.

A házi időszakos gyermekellátás pszichológiai dimenziói tananyagegység

A társas érintkezés pszichológiája (empátia, elfogadás, kapcsolati szintek, egymásra hatás). Megismerkedés, tájékozódás, beszélgetés a gyermekről. Kapcsolattartási és tájékoztatási formák és kötelezettségek. A szülővel való együttműködés jellemzői.

A szülő és a gyermek kapcsolata. Családi szerepek, a család szerepe a gyermek életében és nevelésében. A családok társadalmi és élethelyzetbeli különbözőségei. A szülőtől való időszakos elválás traumája. A családi szokások, hagyományok jelentősége és tiszteletben tartása. A gyermekkel való együttműködés és biztonságérzet kialakításának fontossága. A szakmai és egyéni szempontok képviselője a szülői igényekkel szemben. A gyermekbántalmazás testi és lelki tünetei. A bántalmazott gyermek lelki traumájának, enyhítési lehetőségei. A bántalmazással kapcsolatos jelentési kötelezettség. A gondozó helye, szerepe a család és a gyermek életében. A házi időszakos gyermekfelügyelet lezárása, kilépés a család és a gyermek életéből

A gyermek ellátásával kapcsolatos ismeretek tananyagegység

A biztonságos otthoni környezet és a gyermekkíséréssel kapcsolatos, illetve az általános közlekedési szabályok ismerete. A biztonságos közlekedés szabályainak elsajátítása a gyermekkel. A gyermekgondozás sajátosságai családi közegben, a primer szükségletek kielégítésének módjai és lehetőségei. A gondozó felelősége a gyermek felügyeletével kapcsolatban, szerepe a család életében. A gondozó feladatai a házi időszakos gyermekgondozás során. A beteg gyermek ellátásával kapcsolatos feladatok. A leggyakoribb betegségek tünetei és lefolyása. Betegápolás, lázmérés, lázcsillapítás. Krízishelyzetek (pl. krupp, asztma) felismerése és az azonnali beavatkozás szükségessége. Diéta, alapvető gyógyszerismeret (készenléti csomag), a gyógyszerek helye a kisgyermekes családban. A gyermek speciális egészségügyi szükségleteinek ismerete. Balesetmentes, a gyermek korának és életkori szükségleteinek megfelelő környezet kialakítása. A gyermek és környezetének higiéniája: a tisztálkodás egészségtana. Öltözködés, mozgás és pihenés. Fűtés,

világítás, szellőztetés, levegőztetés. A lakás be-és elrendezése. A gyermek élettere. Egészséges szokások kialakítása, a helytelen szokások elleni küzdelem. A gyermek táplálkozása: tápanyagigény, tolerancia, emésztés és étvágytalanság, felszívódás, táplálkozási módok, élelmi anyagok, táplálékok elkészítése. Az önállósodás elősegítése: a gyermek fejlődésével való lépéstartás, berendezés, idő- és helybiztosítás. A család kulturális és vallási szokásainak tiszteletben tartása.

A gondozási munka intimitása, titoktartás, diszkréció. Családi ünnepek, különleges események, „civilként” való jelenlét (pl. születésnap, nyaralási meghívás). Szabadidős tevékenységek szervezése, lebonyolítása az életkornak és a gyermek igényének megfelelően.

A képzés helyszíne: tanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x		x	
2.	elbeszélés	x		x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés	x	x	x	
5.	vita	x	x		
6.	szemléltetés	x		x	Oktatástechnikai eszközök
7.	projekt				
8.	kooperatív tanulás	x	x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			

2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A HÁZI IDŐSZAKOS GYERMEKFELÜGYELET GYAKORLATA

18 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A gyakorlat célja

A gyermekek napközbeni ellátásaként - a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletének, gondozásának, nevelésének, foglalkoztatásának gyakorlása. Elsősorban az alapellátás keretében biztosítható házi gyermekfelügyelői feladatok gyakorlása a család otthonában.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az ellátási formához kapcsolódó dokumentáció és nyilvántartások ismerete. A dokumentálás tartalmi, formai és ütemezési kritériumai. Munkaköri leírás, munkanapló, jelenléti ív, eseménynapló, megállapodás a család és a szolgáltatást nyújtó, illetve a család és a gondozó között. A szolgáltatási díj fizetés módja és dokumentálása. Jelzési és dokumentációs kötelezettség különleges események bekövetkeztekor.

Témakörök

A gyermekfelügyelet dokumentációjának gyakorlata

4 óra

Az ellátási formához kapcsolódó dokumentáció és nyilvántartások ismerete. A dokumentálás tartalmi, formai és ütemezési kritériumai. Munkaköri leírás, munkanapló, jelenléti ív, eseménynapló, megállapodás a család és a szolgáltatást nyújtó, illetve a család és a gondozó között. A szolgáltatási díj fizetés módja és dokumentálása. Jelzési és dokumentációs kötelezettség különleges események bekövetkeztekor.

Gyermekellátási gyakorlat

14 óra

Kapcsolatfelvétel a szolgáltatást biztosító intézménnyel. Kapcsolatfelvétel a szolgáltatást nyújtó személlyel. Ismerkedés a szolgáltatást kérő családok élethelyzetével – dokumentumok alapján. Pl. az egyedülálló szülő gyermeknevelésben

való átmeneti akadályoztatása esetén, többes ikrek születésekor, valamint az ikergyermek gondozásának, nevelésének segítésére, a váltott műszakban dolgozó, egyedülálló szülő gyermekének a kora reggeli, illetve késő esti órákban, az egyik szülő betegsége esetén, ha emiatt akadályoztatva van a gyermek gondozásában, nevelésében, az egyik szülő halála esetén. Családlátogatás a szolgáltatást biztosító intézmény munkatársával közösen, az ő munkájának megfigyelése. Bekapcsolódás a gyermekekkel kapcsolatos gondozási, nevelési feladatok ellátásába. Az elvégzett feladatok munkanaplóban való rögzítése, értékelése.

A gyakorlat helyszíne

A szolgáltatást nyújtó intézmények, a szolgáltatást igénybe vevő családok és/vagy a helyi gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátórendszer részeként családi gyermekfelügyeletet, családi napközit, helyettes szülő szolgáltatást, gyermekek átmeneti otthonát, családok átmeneti otthonát, nevelőszülő szolgáltatást biztosítóknál

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x		
2.	elbeszélés	x	x		
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita	x	x		
6.	szemléltetés	x	x		Gondozási eszközök
7.	projekt				
8.	kooperatív tanulás	x	x		

A gyakorlat során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoportbontás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

A gyakorlat értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

**A 11498-12 azonosító számú
Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei**

A **11498-12** azonosító számú **Foglalkoztatás I.** (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Foglalkoztatás I.	
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x
állásinterjún részt vesz	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x
Deduktív gondolkodás	x

FOGLALKOZTATÁS I.

31óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 62 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

Témakörök

Nyelvtani rendszerezés 1

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismélik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbiztosság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

Nyelvtani rendszerezés 2

A 8 órás témakör során a diák a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangzott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

Nyelvi készségfejlesztés

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a diák rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincszet alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

Munkavállalói szókincs

A 24 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 40 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelv országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincszet, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A képzés helyszíne: Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés			x	
4.	vita			x	
5.	szemléltetés			x	
6.	projekt		x		
7.	kooperatív tanulás		x		
8.	szerepjáték		x		
9.	házi feladat	x			
10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levéírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x			
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

**A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II.
megnevezésű szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei**

A **11499-12** azonosító számú **Foglalkoztatás II.** megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Foglalkoztatás II.	
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédképesség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

FOGLALKOZTATÁS II.

7,75 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakörök

Munkajogi alapismeretek

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idenymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, östermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

Munkaviszony létesítése

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok. Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskereső módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresőben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskereső, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe. Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjúban, testbeszéd szerepe.

Munkanélküliség

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresői tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

A képzés helyszíne: tanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A 10529-16 azonosító számú
A napközbeni gyermekellátás feladatai megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10529-16 azonosító számú A napközbeni gyermekellátás feladatai megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	A napközbeni gyermekellátással kapcsolatos ismeretek	A kisgyermekkorai nevelés	A kisgyermek gondozása	A napközbeni gyermekellátás gyakorlata
Részt vesz a gondozási hely megismertetésében	x		x	x
Lehetőséget biztosít az adaptációs időszakban a szülő számára a gyermek gondozására, illetve a gondozási feladatokat a gyermek alkalmazkodásához igazodva fokozatosan veszi át a szülőtől	x	x	x	
Segíti a gyermeket az új környezetbe való beilleszkedésében	x	x		x
Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyermek közérzetéről, fejlődéséről		x		x
Jelzi a szülőnek a gyermek fejlődésének fontos jeleit, állomásait	x	x	x	x
Észleli a testi és szellemi fejlődésben való elmaradás tüneteit és jelzéssel él a szülő, illetve az orvos felé	x	x	x	x
Figyelemmel kíséri a korhoz kötött védőoltások meglétét, hiányukra felhívja a szülő figyelmét	x			x
Segíti a gyógyászati segédeszközök használatát és azok karbantartását	x	x		x
Végzi a gondozás folyamatába épített nevelési feladatokat		x		x

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

Gyógypedagógus irányításával végzi a korai fejlesztés, gondozásba épített feladatainak ellátását		x	x	x
Tervezi és szervezi az évszaknak megfelelő napirendet	x	x	x	x
Törekszik a kornak és fejlettségnek megfelelő, az egészséges fejlődést biztosító napi étkezés biztosítására		x	x	x
Részt vesz az ünnepek előkészítésében, lebonyolításában, életkortól függően bevonja a gyermeket és lehetőségek szerint a családját is	x	x		x
A napközbeni ellátás intézményei	x	x		x
A beszoktatás módszerei	x	x		x
Az ellátással kapcsolatos elvárások és realitások	x	x	x	x
A kölcsönös információátadás jelentősége és szabályai	x	x		x
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége	x	x		x
Az egyéni szükségletek kielégítésének lehetőségei csoportkörülmények között	x	x	x	x
A gyógyászati segédeszközök és karbantartásuk		x	x	x
A helyes napirend kialakítása	x	x	x	x
Az egészséges táplálkozás alapjai			x	x
A játékfejlődés szakaszai		x	x	x
A kisgyermekkorai mondókák, énekek, mesék fejlődést segítő szerepe		x	x	x
Az ünnepek, hagyományok, szokások jelentősége		x	x	x
Az eltérő fejlődésre mutató jelek		x	x	x
A bölcsődei korai fejlesztés módszerei		x	x	x
A kisgyermek környezetében elvárt higiénés követelmények		x	x	x

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

A fertőző betegségek megelőzésében alkalmazott eljárások			x	x
Szervezés és felvilágosítás		x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban		x		x
Kézírás		x		x
Szakmai nyelvű beszédképesség		x	x	x
Informatikai eszközök használata		x		x
Dekorációs anyagok (színes ceruza, textíliák, papírok, stb.) használata				x
Szervezőképesség		x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség		x	x	x
Döntésképeség		x	x	x
Konfliktusmegoldó készség		x	x	x
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Kompromisszumképesség	x	x		x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x	x	x
Tervezés	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x	x	x

A NAPKÖZBENI KISGYERMEKELLÁTÁSSAL KAPCSOLATOS ISMERETEK

77,5 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A gyermek- és családvédelem jogi hátterének megismerése és megszilárdítása, különös tekintettel a gyermekvédelem rendszerére, a szakmai tájékozottság és tájékoztatás érdekében. Szolgáltatásszemléletű napközbeni ellátásra való felkészülés (paradigmaváltás). Az áttekintő képesség, a rendszerben való gondolkodás, a családi és intézményes nevelés kölcsönhatásainak ismerete, az együttműködés formái és lehetőségei. Szakmai ismereteinek hatékony alkalmazása.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat

Társadalomismeret

Szociálpolitika

Pszichológiai és pedagógiai ismeretek

Témakörök

A napközbeni ellátás rendszere és formái tananyagegység

A napközbeni ellátás definíciója, funkciója, törvényi háttere a gyermekvédelem rendszerében. A nemzetközi megállapodások, a hazai (szociális, családjogi, gyermekvédelmi, köznevelési, egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség, fogyatékos személyek jogai) törvények. Az intézményes kisgyermeknevelés története, az egyes

korok nevelésről, nevelőkről és gyermekképről alkotott felfogása. A gyermekek napközbeni ellátásának intézményes és egyéb, ill. alternatív formái. Az ellátások működésének és igénybevételének feltételei, lehetőségei, szabályai. Az egyes ellátások szakmai programjai.

Az egyes szolgáltatások jellemzői tananyagegység

Az önkormányzat, mint fenntartó szerepe a lakossági igények monitorozásában és a kisgyermek ellátások biztosításában. A civil szféra megjelenése és térhódítása a napközbeni kisgyermek ellátásban. Családi napközi jellemzői. Többcélú, ill. egységes óvodai és bölcsőde intézmények. Biztos Kezdet Gyermekházak. Ellátási szerződések, együttműködési formák. Az intézmények finanszírozása, működtetése. A napközbeni ellátás feltételrendszere, a minőség biztosítása. A szolgáltatás felügyelete, ellenőrzése, kapcsolatrendszere. Az egyes szolgáltatási formák alapelvei, alapprogramjai, sokszínűsége. Az ellátások időbeni, célcsoportbeli meghatározottsága. Az alternatív ellátások célja, lényege, formái (játszóház, játszótér, gyermekvigyázó, eszköz és játékkölcsönzés, információs szolgálat, rendezvényszervezés, családi programok, klub, hotel, bel és kültéri programok, stb.) és módjai, foglalkoztatások rendje. Előnyei, hátrányai, feltételei, fenntartási formái, foglalkozási rendek. Tájékoztatás, kapcsolattartás, dokumentáció. A gyermekek biztonságáról való gondoskodás. Speciális igények kielégítése.

A család és az intézmény kapcsolata tananyagegység

A családi és munkahelyi szerepek és elvárások összeegyeztetése, a változás elfogadása és feldolgozása. Családi elvárások, anyaság, a gyermek viselkedésének változása. A családi szocializációt kiegészítő bölcsődei szocializáció. Környezeti tényezők és kortársak szerepe és hatása a kisgyermek viselkedésére. A családi és az intézményi értékűközések kezelése, a bizalom és az elfogadás szerepe a szülő és az intézmény kapcsolatában. A gyermek nevelés segítése, a szülői szerep megerősítése. Kapcsolattartási formák (kiemelten a napi találkozás, a szülőcsoport beszélgetés), lehetőségek, módszerek, helyszínek és azok hatékonysága a kisgyermek nevelésében. A szülőtől való elválás, beszoktatás. A gondozás és a felnőtthez fűződő érzelmi kapcsolat kialakulása. A családdal való ismerkedés módjai, kölcsönös látogatások szervezése, azok előkészítésének feladatai. A szülő tájékoztatása az intézmény vagy szolgáltatás céljáról, a szolgáltatás rendjéről, a gyermek gondozási-nevelési helyszíneinek, a gyermekkel foglalkozó személyeknek a bemutatása. A gyermek beilleszkedése a csoportba, az anyával való személyes kapcsolat jelentősége a gyermek adaptációjában. A szülő folyamatos tájékoztatása a gyermek gondozása-nevelése során történt fontos eseményekről szóban, illetve írásban (faliújság, honlap).

A képzés helyszíne: tanterem, könyvtár terem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

3.	kiselőadás	x	x		
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita			x	
6.	szemléltetés	x	x		
7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoportbontás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		

4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A KISGYERMEKKORI NEVELÉS

131,75 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A gyermek gondozását, nevelését vállaló felelősségteljes magatartás és szakmai ismeretek elsajátítására, a hatékony megoldások adekvát alkalmazására való felkészülés. A tanulás kisgyermekkorai sajátosságait támogató pedagógiai attitűd kialakulása. Konkrét élethelyzetek elemzésének gyakorlása a gondozás - nevelés jellemző szituációiban. A gyermeki méltóságot tiszteletben tartó, megértő, humanus magatartás megalapozása a tudatosság, az átláthatóság, a következetesség, a rendszeresség tükrében, a biztonságérzet megteremtésével.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat

Társadalomismeret

Szociálpolitika

Pszichológiai és pedagógiai ismeretek

RÉSZTANTÁRGYAK

A KISGYERMEKKORI NEVELÉS ISMERETEI

38,75 óra

A kisgyermeknevelő, mint hivatás tananyagegység

A kisgyermeknevelő személyisége. A családi nevelés fontossága és elsődlegessége. A gondozás és a nevelés elválaszthatatlansága és összefüggései. A kisgyermekkor hatása az egyén életének alakulására. A nevelési folyamat jellemzői, a kisgyermeknevelő gyermekhez való viszonya, módszerek, eszközök. A bizalom és az elfogadás szerepe a kisgyermeknevelő munkában. Harmonikus kapcsolat kiépítése a gyermekkel, a szülővel, a munkatársakkal, a társterületek szakembereivel. A konfliktusok megoldása. A nyugodt légkör biztosítása és a gondozási-nevelési feladatok megoldása. A szakmai tudás és az önismeret szerepe a munkában. Kompetenciák és munkakörök. A kisgyermeknevelő kapcsolatrendszer. Az ismeretek alkalmazásához kapcsolódó kompetenciák fejlesztése. Burn-out – kiegészítő elleni védelem. Attitűd és elégedettségi vizsgálatok. Továbbképzések és házi továbbképzések, szakmai nap.

Az intézmény arculatának, szakmai értékeinek képviselése, menedzselési, vezetési technikák és módszerek elsajátítása, gyakorlása. A szolgáltatás reális értékelése, a fejlesztendő területek kijelölése.

A kisgyermekkor pedagógiája tananyagegység

A kisgyermekkor nevelés irányelvei, módszerei. Pedagógiai tájékozottság a kisgyermekkorban megnyilvánuló pszichés sajátosságok és jelenségek megértésére. A gyermeki aktivitásra, együttműködésre épülő nevelési folyamat sajátosságai. A szociális viselkedés szabályainak elsajátítása, a személyes kapcsolat jelentősége. Reális követelményállítást, jutalmazást, büntetést. A gyermek önállósága, a döntés lehetősége. Az önállóság sürgetésének vagy akadályozásának veszélyei. A szülővel

való együttműködés az önállóság érvényesítésében. A csoportban nevelés elvei és nehézségei. A csoportos nevelés és a családi nevelés kapcsolódása. A családból a napközbeni ellátásba kerülés, beszoktatás, csoportváltás, intézményváltás. Eltérő ütemben fejlődő és vegyes életkorú gyermekek a csoportban; alkalmazott pedagógiai módszerek. Gyakran előforduló nevelési nehézségek gondozása.

A kisgyermek viselkedésének zavarai, eltérő fejlődés tananyagegység

Magatartási és beilleszkedési nehézségek és zavarok. A szorongás és agresszivitás, mint a fejlődési feszültségek tünetei, frusztrációs következményei, a viselkedés személyenkénti változása. Nevelési, szocializációs ártalom, szorongás és agresszivitás. Válsághelyzetek a gyermek életében. Válás, közvetlen hozzátartozó elvesztése, gyász, gyermekelhelyezés, súlyos betegség, kórházi tartózkodás. A bántalmazott gyerek viselkedése, viselkedés-zavarai.

Fejlődési nehézségek, mozgás, beszédfejlődési problémák. Szocializációs problémák, az éntudat fejlődésének kritikus pontjai. Az eltérő fejlődésmenet élettani háttere, oka. A sajátos nevelési igény értelmezése, szocializáció az értelmi, érzékszervi, mozgásbeli, beszédfejlődésben akadályozott gyermeknél. A korai felismerés jelentősége. A sajátos nevelési igény esetén fejlesztendő területek - motoros funkciók, kognitív, szenzoros fejlesztés, beszéd -, kommunikáció. A korai fejlesztés dilemmái, prevenció, korrekció, terápia. Integráció, inklúzió, szegregáció. Ellátási lehetőségek, diagnosztika, intézményi ellátás, alternatív lehetőségek. A korai fejlesztésben résztvevő szakemberek együttműködése, a napközbeni ellátás lehetőségei, feltételei.

A KISGYERMEKKORI FEJLŐDÉS

62 óra

A kisgyermek személyiségének fejlődése tananyagegység

A család szerepe a gyermek fogadásában. A korai anya-gyermek kapcsolat. Fejlődés lélektani alapfogalmak. A fejlődéslelektan célja, feladata. A fejlődés, az érés, a tanulás. A fejlődés törvényszerűségei, szakaszai, szerkezet és funkció, kritikus és szenzitív szakaszok. A mozgás, az érzékelés és az észlelés fejlődése a csecsemő és kisgyermekkorban. Az emlékezet, képzelet, a figyelem, a gyermeki fantázia. Az érzelmek fejlődése, az egészséges fejlődés jelei, főbb állomásai. A pozitív és negatív érzelmi megnyilvánulások, és azok kezelése. Az érzelmi elhanyagolás és következménye. Motivációk és az akarat cselekvés. Az aktivitás és a tevékeny életmód jelentősége. A gyermeki viselkedés megértése a fejlődés lélektani ismeretek birtokában.

A csecsemő és kisgyermek mozgásfejlődése tananyagegység

Az alapmozgások elsajátítása. Átmeneti mozgások jelentősége. Helyzetváltoztató, helyváltoztató mozgások. Egyéni sajátosságok és különbségek a mozgásban. A mozgásfejlődés feltételei, a felnőtt feladata a feltételek biztosításában, a mozgáskedv fenntartásában. A mozgásfejlődést segítő öltöztetés, játékok, eszközök. A mozgásfejlődést támogató helyes kisgyermeknevelői magatartás. A mozgásfejlődésbe beavatkozó magatartás, a fejlődést kedvezőtlenül befolyásoló eszközök. Mozgásában akadályozott gyermek aktivitási lehetőségei, feltételei.

A kisgyermek játéktevékenysége tananyagegység

A játék definíciója, jelentéstartalma, szerepe a gyermek életében. A játék, mint a gyermek élettevékenysége. A játéktevékenység fejlődése. A játék, mint belső indítatásból fakadó örömforrás, szerepe a belső feszültségek csökkentésében, az érzelmek át- és kiélésében. A helyes magatartási formák, szabályok elsajátítása a játék

során. A játszóhely kialakításának szempontjai korosztályi összefüggései. A megfelelő játékeszközök kiválasztásának szempontjai a gyermekcsoportban. Mennyiség, kínálás, a felnőtt játékban való részvétele, beavatkozásának szükségessége. Figyelemmegosztás a játszó és az egyéb ellátásra szoruló gyermek között, az elismerés, a segítség, az ötletadás helyes és helytelen módjai. A játék, mint fejlesztő lehetőség; mozgásfejlesztő, érzékelésfejlesztő, beszédfejlesztő hatásai. A játék, mint közösségformáló erő.

A csecsemő és kisgyermek beszédfejlődése tananyagegység

A beszéd kialakulása és fejlődése, differenciálatlan hangadás, gögicselés, gagyogás, hangcsoport. Helyzetek megértése, szavak megjelenése, a jelentésfejlődés folyamata. A gondozás közbeni beszélgetés és a beszédfejlődés. A felnőtt beszélőkedvet fenntartó helyes magatartása. A beszéd útján történő tájékozódás, érdeklődés alakulása a kisgyermekkorban. A gyermek kérdései, a helyes feleletadás szabályai. A helytelen szóhasználat alapesetei. Az ismételtetésnek, a kiejtés, a nyelvtani szerkezet javításának hatása a gyermek beszélő kedvére. Beszélgetés az ún. nehéz kérdésekről. A beszédfejlődés értékelése, esetleges problémák megállapítása. A megkésett beszédfejlődés okai, tünetei, típusai.

GYERMEKIRODALOM, ÉNEK-ZENE, VIZUÁLIS NEVELÉS

31 óra

A gyermekirodalom szerepe, fontossága a kisgyermek életében, fejlődésében. A gyermekirodalom műfajai; gyermekvers, népmese, közmondások, szólások, találós kérdések. Mesefajták és korosztályi jellemzői, a „fokozatosság elve” a mesélésben. A mondóka, vers-mese, mint az anyanyelvi nevelés legfontosabb eszközei, az értelmi, érzelmi nevelés területén betöltött szerepe jelentős; a beszéd, az emlékezet, a gondolkodás és a képzelet egyaránt fejlődik általa.

A világ, a valóság megismerése a mesék révén, azonosulás a mese hősökkel, feszültségfeloldás. Életkori sajátosságok a mesélés során, speciális szempontok a 3 év alatti gyermekek esetében.

Ének és mozgás együttessége, ritmusérzékelés, figyelemmegosztás, hangulat, hangzás. Játékos zenélés legfőbb célja, hogy felkeltsük a gyerekekben a zenei érdeklődést.

Az irodalmi és zenei anyagok és eszközök közötti válogatás szempontjai. A képeskönyv nézegetés helyzetei, a kornak és fejlettségnek megfelelő képeskönyvek. Dal és mondókaismeret, a magyar gyermekdalok, mondókák jellemzői. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek zenei nevelésében. A zenei tevékenységek tervezése, napirendje, a rendszeressége. Ünnepek, hagyományok és a zenei nevelés kölcsönhatása.

A vizuális tér környezetesztétikai szempontok szerinti alakítása. A gyermekek vizuális fejlődése. Kreatív tevékenységek tervezése, szervezése.

A képzés helyszíne: tanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			

2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x	x		
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita			x	
6.	szemléltetés	x	x		
7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A KISGYERMEK GONDOZÁSA

77,5 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

Az alapozó ismeretek elsajátítása után elmélyíteni, bővíteni, fejleszteni a kisgyermeknevelő gondozási tevékenységét. Megtanítani a kisgyermek fizikai és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével történő gondoskodást. Tudjon bensőséges, interakciós helyzetet teremteni a kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat

Társadalomismeret

Szociálpolitika

Pszichológiai és pedagógiai ismeretek

Témakörök

A három év alatti kisgyermek gondozási feladatai tananyagegység

A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei, alkalmazásuk a napközbeni ellátásokban. Primer szükségletek kielégítése, összefüggésben a gyermek testi-lelki állapotával. A gondozás és a felnőtthez fűződő érzelmi kapcsolat kialakulása. A kisgyermeknevelői magatartás. A kisgyermek személyes és a szociális kompetenciáinak kialakulásának egyik feltétele, hogy csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást, az önállósodást. A gondozás szerepe a gyermek mozgásfejlődésében. A csecsemő és a kisgyermek étkezésével kapcsolatos gondozási feladatok. Fürdetés, mosakodás, öltöztetés gondozási műveletei csecsemőnél és kisgyermeknél. A pelenkázás módjai. Az alvással, pihenéssel kapcsolatos gondozási feladatok, levegőztetés.

Étkezés, mint az anya-gyermek kapcsolat egyik legfontosabb színtere. Az étkezés szerepe a szociális kompetencia kialakulásában. Szoptatástól az önálló étkezésig,

nevelés és gondozás. Étkezéssel kapcsolatos problémák és megoldási lehetőségek. A felnőttel való együttműködés és az önállóság alakulása a fürdetés, mosakodás, öltöztetés és étkezés során, az önállóság jelentőségének helyes értelmezése. A szobatisztaság kialakulása, a gyermek érdeklődésének megjelenése és az érzelmi és szociális fejlődés összefüggései. A szobatisztaság kialakulását segítő helyes felnőtt magatartás. A sürgetés kritikája, esetleges káros következményei. A gyermek napirendje, szerepe a biztonságérzet kialakulásában és fenntartásában. Az étkezés ideje, összhangban az ébrenlét és az alvás ritmusával. Az önálló, szabad mozgás és játék helye a napirendben, jelentősége a gyermek életmódjának kialakításában. Gondozási hibák.

A napközbeni ellátásban részesülő kisgyermek tárgyi környezete tananyagegység

Az intézmény, a szolgáltatás helyiségeinek korszerű, feladatainak megfelelő, biztonságos berendezésre vonatkozó szabályok, előírások. A gyermek fejlettségének megfelelően a gondozási környezet, a fürdőszoba, a játszóhely bútorozása, eszközei. A helyes öltözék, az évszak, időjárás, hőmérséklet figyelembevétele a szabad mozgás, az aktivitás támogatásában. A szobai és udvari játékok szerepe, helyes kiválasztása. Az alvás tárgyi feltételeinek biztosítása. Balesetmentes környezet megteremtése, potenciális veszélyt jelentő berendezési tárgyak, bútorok, eszközök, játékok. Gyógyszerek, vegyszerek tárolása, veszélyhelyzetek, azok elhárításának ismerete. Sajátos nevelési igényű gyermek aktivitási lehetőségei, feltételei, speciális eszközei.

A kisgyermek táplálása tananyagegység

A helyes táplálkozás irányelvei. A közétkeztetés keretében történő ételkészítés előállítás és forgalmazás feltételei, jogszabályi háttere.

Táplálkozási irányelvek, színvonalas étkeztetés szabályai. A gyermekélelmezés célja, feladata és feltételrendszere. Az élelmezés, táplálkozás jelentősége a gyermek fejlődésében. A helyes táplálkozási szokások kialakítása és segítése, példamutatás. A rágásra tanítás folyamata. A túl- és alultápláltság problémái. A gyermek ízlésének, étkezési kultúrájának formálása és elfogadása. A csecsemőtáplálás szabályai. A csecsemő és kisgyermek élelmezés fiziológiai alapjai, a korszerű, minőségi étkeztetés követelményei. A tápanyagok fajtái, tápanyagszükséglet, tolerancia. Élelmi anyagok, élelmiszerek, azok csoportosítása, összetétele, jelentősége, felhasználása. Étrendtervezés, étlapkészítés, anyagkiszabot. Tejkonyha, HACCP rendszer. Gyermekközösségben alkalmazható diéták, a vegetáriánus étkezés. Táplálkozási problémák, gyógy élelmezés.

A kisgyermek egészsége tananyagegység

Az első 3 év testi fejlődésének szakaszai, annak jellemző változásai. Az egészség és az egészséges életmód fogalma, feltételei, a kisgyermekkorban kezdődő egészségtudatos magatartás kialakítása. A napközbeni gyermekellátás intézményeivel, szolgáltatásaival szemben támasztott egészségügyi követelmények. A gyermek akut megbetegedésének tünetei, azok felismerése. Lázcsillapítás, folyadékpótlás módjai, diéta biztosítása. Balesetek: idegen test, vérzések, sérülések, törés, rándulás, mérgezés tünetei, elsődleges ellátásuk. A teendők sorrendje, a szülővel való kapcsolat felvétele a gyermek betegsége, balesete esetén. Beteg csecsemő és kisgyermek ápolása

A képzés helyszíne: szaktanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x	x		
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita			x	
6.	szemléltetés	x	x		
7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A NAPKÖZBENI KISGYERMEKELLÁTÁS GYAKORLATA

128 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A gyakorlat célja

A gyermek gondozását, nevelését vállaló felelősségteljes magatartás és szakmai ismeretek birtokában a gondozási, nevelési feladatok szükségletének felmérése, a gondozási nevelési munka megismerése a megfigyelése során, ill. a tanultak gyakorlatban történő alkalmazása.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat

Társadalomismeret

Szociálpolitika

Pszichológiai és pedagógiai ismeretek

A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek

Kisgyermekkorai nevelés

Kisgyermek gondozása

Témakörök

Az ellátási szükségletek felmérésének gyakorlata

8 óra

A napközbeni ellátások fogalomtára és fogalommagyarázata.

A napközbeni gyermekellátás iránti igények és lehetőségek felmérése. A települések kötelezettségei a gyermekek napközbeni ellátásában. Egy adott település lakosságának összetétele, a gyermekek korosztályos aránya. Gyermekjóléti alapellátás intézményeinek feltérképezése, feladatellátásuk jellemzői. A fogyatékkal élő és speciális igényű gyermekek helyzete a településen.

A családi napközi, a Biztos Kezdet Házak, az alternatív ellátási formák, a gyermekjóléti szolgálatok, a gyermek-egészségügyi alapellátások működési alapelvei, tárgyi feltételei, helyiségei, berendezése, személyi feltételei, a szakemberek munkaköri sajátosságai és feladatai megfigyelése, elemzése, értékelése.

A kisgyermek megfigyelésének gyakorlata

16 óra

A megfigyelés jelentősége a kisgyermeknevelő munkájában. A megfigyelés fajtái, a megfigyelés tapasztalatainak felhasználása. A gyermek fogadása, beilleszkedése a gyermekcsoportba. A beszoktatás megfigyelése. A gyermek napirendjét meghatározó szempontok. A gyermekcsoportban az egyéni igények, szükségletek figyelembevételének lehetőségei és korlátai. A folyamatos gondozás, az attól való eltérés szempontjai. Az étkezéssel kapcsolatos kisgyermeknevelői feladatok. Tárgyi feltételek, az előkészítés fontossága, az étkezési sorrend és annak tudatosítása, a nyugalom biztosítása. A csoportos étkezésre való áttérés fokozatai, kellékei. Mosakodás, öltözködés tárgyi feltételei, sorrend kialakítása, a nyugalom biztosításának feladatai. A szabad levegőn történő alvás, játék, tárgyi feltételek, szervezési feladatok. Születésnap, ünnepek. Társas kapcsolatok fejlődése. A gyermekek között előforduló konfliktusok leggyakoribb okai, formái. Megelőzés, megoldás, mint helyes kisgyermeknevelői magatartás, elmélyült játékokra képtelen gyermek. Agresszív gyermek és a vele való bánásmód. A szülő és a kisgyermeknevelő együttműködésének formái, a szülő tájékoztatásának követelményei

Bölcsődei gyakorlat

104 óra

A gondozási tevékenységek előkészítésének gyakorlata:

Étkezés előkészítése. A gyermek korának, állapotának megfelelő helyes étkezési technika. Az evés, az ivás önállósulását segítő támogatás. Előkészítés a gyermek korának, állapotának megfelelő tisztálkodáshoz, öltözködéshez, az évszaknak megfelelően.

A szabad levegőn tartózkodás eszközeinek előkészítése, a játszó gyermekek felügyelete. Előkészület az altatáshoz.

A gondozási műveletek gyakorlása. Bekapcsolódás a gondozási munkába.

A gyermek fogadása, beilleszkedése a gyermekcsoportba. A gyermek napirendjének szervezése. A folyamatos gondozás, az attól való eltérés szempontjai. Az étkezéssel kapcsolatos kisgyermeknevelői feladatok gyakorlása. Mosakodási, öltözködési sorrend kialakítása és a teendők gyakorlása. A szabadlevegőn történő alvás, játék, szervezési feladatok ellátása. A szülő és a kisgyermeknevelő együttműködése, a szülő tájékoztatása. A gyermek fejlődésének ellenőrzésére használt eszközök, táblázatok, nyomtatványok használata.

A tanuló és a tereptanár együttműködése, a gyakorlati munka folyamatos értékelése.

A gyakorlat helyszíne: tanterem, demonstrációs terem, a kisgyermek napközbeni ellátását biztosító intézmény

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x	x		
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita			x	
6.	szemléltetés	x	x		

7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

A gyakorlat során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatár	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

5.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

A gyakorlat értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

**A 10530-16 azonosító számú
A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai
megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei**

A 10530-16 azonosító számú A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Adminisztráció és tájékoztatás	Dokumentációs gyakorlat
FELADATOK		
Munkatervet, fejlődési táblázatot, törzslapot készít a gyermekcsoporttal kapcsolatos feladatokról és tevékenységekről	x	
Részt vesz az egyéni fejlesztési terv elkészítésében	x	
Rögzíti a gyermek testi-lelki fejlődésével kapcsolatos adatokat, megfigyelési tapasztalatait	x	
A sajátos nevelési igényű gyermek ellátásához kapcsolódó, jogszabályokban előírt dokumentációkat vezeti	x	
Figyelemmel kíséri az orvosi vizsgálatok időpontját és a gyermek fejlődési állapotát rögzítő adatokat	x	
Csoportnaplót, eseménynaplót vezet	x	
Vezeti a gondozónői és szülői megjegyzéseket tartalmazó üzenő füzetet	x	
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat	x	x
Elkészíti az intézményben előírt egyéb dokumentumokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A gyermekellátásokkal kapcsolatos adatok és tények	x	
Környezettanulmány tartalmi és formai követelményei	x	x
Munkaterv készítésének szempontjai		x
Az egyéni fejlesztési terv készítésének szempontjai	x	x
A gyermek fejlődési adatlapjának és funkciójának szempontjai	x	x
Az eseménynapló funkciója	x	
A csoportnapló vezetése	x	
Az üzenőfüzet funkciója	x	
Ügyiratkezelés szabályai	x	x

A helyi nyilvántartások rendszere és vezetésének jelentősége	x	x
A helyi dokumentumok rendszere és alkalmazása	x	x
A pályázatok lehetőségei és elkészítési szabályai	x	x
A szakmai protokollok és a minőségbiztosítási adminisztráció	x	x
Az életfunkciók és az egészségi adatok jelentősége	x	
A gyógyszerelés adminisztrációja	x	
A gyógyszernyilvántartás jelentősége		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Elemi szintű számítógép használat		x
Köznyelvi beszédképesség	x	
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Pontosság		
Önfejlesztés	x	x
Önállóság	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Visszacsatolási készség	x	
Tömör fogalmazás készsége	x	
Közérthetőség	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Rendszerben való gondolkodás		x
Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)	x	x

ADMINISZTRÁCIÓ ÉS TÁJÉKOZTATÁS

31 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A tanuló képes legyen a dolgozók, az ellátottak és az intézmény működése dokumentációjának áttekintésére és áttekinthető vezetésére. Fontos szakmai cél, hogy formai, tartalmi szempontból a dokumentumok megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak és értékelhető képet nyújtsanak az eseményekről, folyamatokról.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi alapismeretek, a napközbeni gyermekellátás feladatai

Témakörök

Kölcsönös tájékozódás a gyermekről és az intézményről tananyagegység

A gyermek bölcsődei előjegyzése, szórólap az intézményről (egy időben történik az intézmény bemutatásával)

Szülő szóbeli és írásbeli tájékoztatása a gyermek felvételével kapcsolatban (Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről)

Megállapodás megkötése a gyermek gondozásáról

Szakmai program ismertetése

Szülői értekezlet, szülőcsoport beszélgetés témájának, folyamatának rögzítése

Üzenő füzet megnyitása – szülő jellemzése a gyermekről, majd a kölcsönös tájékoztatás, ill. a gyermek fejlődésének rögzítésére szolgáló eszköz.

A felvételt követő dokumentumok: Felvételi könyvbe történő bevezetés, TEVADMIN rendszerben való rögzítése, napi jelentési kötelezettség; Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap megnyitása (bölcsődevezető); Adatlap a gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekekről; Beszoktatás naponként történő dokumentálása és összefoglaló készítése; Napi jelenléti ív, csoportnapló vezetése

Étkezők nyilvántartása; Intézményi térítési díjkezdvezmény elszámolása; Térítési díjkezdvezmények különböző jogon; Éves statisztikai jelentések; Heti étrendek; Fertőző betegségekről kimutatás; Oltásokról kimutatás; Tetvességi nyilvántartás

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció: Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap – a családlátogatás időpontjának bejegyzésével, a beszoktatás összefoglalójával, ill. a meghatározott időközönkénti fejlődésment leírásával (a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve). Percentil tábla – ránézésre is szemléletesen mutatja a lineáris magasság- és súlyfejlődést; Üzenő füzet – a bölcsőde adataival, leírásával, majd a szülő általi adatok bejegyzésével indított olyan életre szóló dokumentum, amelyben a gyermek óvodába kerüléséig a kisgyermeknevelők rendszeres bejegyzései által képet alkothatunk a bölcsődés gyermekekről; Csoportnapló – naponkénti vezetéssel; kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb szakvizsgálatokhoz.

Az intézmény működésével kapcsolatos dokumentumok tananyagegység

Bölcsődevezető által vezetett dokumentumok:

Alapító okirat; Szervezeti és Működési szabályzat; Működési engedély

Költségvetés; Állami támogatások;

A bölcsőde belső szabályzatai;

Érdekképviselői Fórum szabályzata,

Esélyegyenlőségi terv,

Az ételmezési ellátás folyamatának szabályozása és bizonylati rendje,

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló szabályzat,

Kockázatelemzés,

Házirend

Dolgozókról vezetett nyilvántartások közalkalmazotti alapnyilvántartás, dolgozói nyilatkozat arról, hogy nem áll fenn az alkalmazást kizáró ok (Gyvt.15.§.(8).bek.)

Kinevezések, átsorolások, Jelenléti ívek, változásjelentések, helyettesítés rendje,

Egészségügyi nyilatkozat, egészségügyi alkalmassági vizsgálatok nyomon követése

Munkaköri leírások tartalma, felülvizsgálata, munkaköri csoportok, munkaidő beosztás, munkarend, munkaidő kedvezmények, Szabadságok nyilvántartása,

Dolgozók továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos nyilvántartások, jelentések

Minimum vizsga – konyha – ételmezés egészségügy

Kis- és nagy értékű eszközök nyilvántartása, leltár, Munka- és tűzvédelmi napló

Szakmai program, munkaterv, munkatervi beszámoló készítése

Ételmezésvezető által vezetett dokumentáció:

Heti étrend (bölcsődeorvossal és bölcsődevezetővel), Nyersanyag felhasználás;

Árubeszerzési bizonylatok, számlák; Adagolási útmutató; Ételrecept gyűjtemény;

Kimutatások ; HACCP-hez kapcsolódó dokumentációk

Az egészségvédelem dokumentációja tananyagegység

Az akut megbetegedések dokumentálása, a gyermek ellátásának rögzítése. A szülő értesítése, az egészségügyi ellátás igénybevétele. Gyógyszerelés dokumentálása. A fertőző megbetegedések bejelentése, dolgozók egészségi állapotának, munkaképességének a gyermekellátás szempontjából nélkülözhetetlen dokumentumai.

A közegészségügyi, járványügyi, állategészségügyi (mezőgazdasági) ellenőrzések jegyzőkönyvei, tűzvédelem, munkavédelem szabályai, annak betartását biztosító szabályzatok, betartásuk ellenőrzése. Az intézményben, szolgáltatásban történő gyermek, felnőtt étkeztetéssel kapcsolatos dokumentáció.

Az intézmény ellenőrzésével kapcsolatos dokumentumok tananyagegység

Az intézmény, illetve szolgáltatás szabályos működésének ellenőrzése. Jogszabályoknak, szakmai feltételeknek való megfelelés gyermekvédelmi, hatósági vizsgálata. A pénzfelhasználás - állami normatíva, kiegészítő normatíva, költségvetés – ellenőrzéséhez szükséges dokumentáció, az ellenőrzések formái, a hibák következményei. A minőségirányítási rendszer szabályainak betartása. Az intézmény működésének legfontosabb mutatói.

Bölcsődei ellenőrzés, értékelés

Ellenőrzési szempontsorok

Objektivitás

Rendszeresség és tervezettség

Az ellenőrzés többszintűsége; átfogó, ill. tematikus ellenőrzés

Önellőrzés, önértékelés

A képzés helyszíne: tanterem,

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés	x			
3.	szemléltetés	x			
4.	projekt	x	x		
5.	kooperatív tanulás		x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló	x			

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

	rendszerzése				
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerzése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerzése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

DOKUMENTÁCIÓS GYAKORLAT

18 óra

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A gyakorlat célja

A tanuló képes legyen a dolgozók, az ellátottak és az intézmény működése dokumentációjának áttekinthető vezetésére. Fontos szakmai cél, hogy formai, tartalmi szempontból a dokumentumok megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak és értékelhető képet nyújtsanak az eseményekről, folyamatokról.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi alapismeretek, a napközbeni gyermekellátás feladatai
Napközbeni ellátás dokumentációja

Témakörök

Bölcsődei dokumentáció vezetésének gyakorlata

A gyermekről és családjáról vezetett személyi adatok dokumentálása, az adatok kérésére, az adatok felhasználására és az adatvédelemre vonatkozó szabályok. A gyermek gondozása-nevelése során a gyermeknapi tevékenységére, a napi eseményekre vonatkozó szakmai dokumentumok, a jelenléti ív, a csoportnapló, az üzenő füzet. A gyermek fejlődését, az aktuális egészségi állapotot, a gyermek egészségét érintő történések - baleset, sérülés, acut megbetegedés - rögzítő törzslap, vezetésének szabályai. A gondozó-nevelő munkát végző személyjelentési, jelzési kötelezettségei. A szülői érdekvédelmi fórum feladatai, lehetőségei, tevékenységének dokumentációja.

A gyakorlat helyszíne: tanterem, kisgyermeknevelő intézmények

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés	x			
3.	szemléltetés	x			
4.	projekt	x	x		
5.	kooperatív tanulás		x		

A gyakorlat során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			

OKJ 54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ ESTI TAGOZAT

2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

A gyakorlat értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

SZAKMAI IDEGEN NYELV

(72+62) 134 óra

A két éves esti szakgimnáziumi évfolyam 13. és 14. évfolyamán.

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.